

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXIII. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

1978. FEBRUÁR

ÁRA: 60 FILLÉR

PÁRTTÖRTÉNETI
INTÉZET
KÖNYVTÁRA

Ésszerű terv – javuló feltételek

Levonni egy esztendő tapasztalatait, s ezeket felhasználva felvázolni a nemrég elkezdődött újabb év, egyúttal a vele induló hosszabb időszak legfontosabb tennivalóit, ülték össze február elején a közép-fokú postaszervek vezető beosztású dolgozói, párt- és szakszervezeti aktívái a Postások Szakszervezetének székházában. Az említett hosszabb időszak alatt pedig egyrészt a jelenlegi öt éves tervünk hátralévő részét, másrészt a soron következő VI. öt éves tervet, sőt még az utána következő időszakot kell tekintenünk.

Egy éve azt mondtuk, hogy 1977. döntő fontosságú a fo-

lyó középtávú terv végrehajtása szempontjából. Ezt a ki-jelentést most 1978-ra nyu-godtan megismételhetjük, sőt – ha figyelembe vesszük a postaforgalom és a távközlés fejlesztésében most megteendő kezdő és haladó lépéseket – érvényét évtizedekre meghosz-szabbíthatjuk. Nem közömbös tehát, miképpen látunk hoz-zá feladataink végrehajtásá-hoz, vagy hogyan folytatjuk a már megkezdett munkát, za-joljanak bár tervezőasztalon vagy kábelaknában, tanulmányon való töprengés formájá-ban avagy a kézbesítőkör-úton.

32 vonal egyidejű megfigyelé-sére alkalmas berendezésre is. Bővíti a szolgáltatások kö-rét, növeli a központok hasz-nálhatóságát és meghosszab-bítja élettartamukat a jelenle-gi 7 A–2-es regiszterek elekt-ronikusakra való cseréje.

A legtöbb fejtevést azonban az elavult budapesti föld alati hálózat rendbehozása okozza, s ide irányul a megtett és ezután megteendő intézkede-sék számottevő része. A vi-déki kábelvezető brigádok se-gítségével sikerült a hibák fel-halmozódását megállítani, most azonban – az erőteljes zavarelhárítás mellett – meg-különböztetett gondot kell for-dítani a hibák megelőzésére. Ez pedig nem egyéb, mint a kábelek vízhatlanná tétele, egyrészt vazelin töltésű kábe-lek alkalmazásával, ahol le-het, légnymással, másrészt – elsősorban a leggyakoribb hi-bahelyeken, az aknáknak ké-szített kötésekkel – műanyag bevonattal. Hogy a bűvös kör-ből kitörhessünk, hogy a tech-nikai fejlődésben nagyobb lé-pést teheszünk, lélegzethet kell jutnunk, mert hosszabb időt már nem bír foltozások-kal a jelenlegi hálózat na-gyobb veszély nélkül elvisel-ni.

Azonban nemcsak a főváros munkalehetőségei veszélyezte-tik a postaszervek létszámát. A Debreceni Postaigazgatóság dolgozóit is másfelé vonják a jobb kereseti lehetőségek és munkakörülmények, s a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság is arra panaszkodik, hogy nagyon ki van téve a híradástechnikai ipar csá-bításának. A Soproni Posta-igazgatóság – jó eredménnyel – a járási postahivatalok rendszerével kísérletezik, a hálózatépítés munkaerőhiá-nyát azonban még a munkás-szállítással sem sikerült meg-oldania. A Budapesti Távbesező Igazgatóság a szakkader-utánpótlás biztosítására kü-lönböző iskolákkal teremtett kapcsolatot, és tanfolyamokat rendez.

Az alig-alig megállítható munkaerő-vándorlás növeli a szakképzetlen dolgozók ará-nyát, s ez veszélyezteti a szol-gáltatás minőségét. Az irányí-tószám-rendszer bizonyos szakismereteket fűlöslegek-ké tett, de a technikai fejlő-dés nemcsak a távközlésben, hanem a postaforgalomban is újabb szakismeretek iránti igényt támaszt.

A posta lehetőségei és az irántuk megnyilvánuló igény-ek között egyébként is igen nagy az eltérés. Budapest vonzáskörzetének lakossága például fővárosi szintű kiszol-gáltatásra tart számot. Hasonló helyzetet teremt a Soproni Postaigazgatóság területén végbemenő erőteljes ipari fejlő-dés is. Ugyanakkor vontatottan megy a beruházások előkészítése és lebonyolítása. Ennek nem is annyira az ala-csony színvonalú munkaszervezés az oka, hanem legin-

Köszöntjük a posta nődolgozóit
a nemzetközi nőnap alkalmából

Ismerjük feladatainkat

Vegyük azonban sorjába a tapasztalatokat, hogy legyen miből következtetéseket le- vonni. A számszerű adatokat tartalmazó írásos beszámoló ismertetését ezúttal mellőzhet-jük, legfontosabb tétellel sze-repeltek már legutóbbi szá-munk első oldalán, a közpon-ti vezetőség üléséről szóló be-számolóban. Inkább Horn De-zső miniszterhelyettes szóbeli kiegészítőjét és az azt követő vitát vezérlő gondolatokat ösz-szegeznénk.

befejeződnek. A kétoldalú bontás nemcsak a postának előnyös, javítja a szolgáltatást is, ami a számlapanaszok ala-kulásán mérhető le. A távhí-vás bevezetése szükségessé te-teti a számlapanaszok meg-nyugtató intézésének lehetővé tételét. Mind a fővárosban, mind vidéken működnek már írásos bizonyítékot szolgáló számlálóvizsgáló berendezé-sék, s a posta ajánlatot kért

lembe veszi a már említett rendszertechnikai kutatások előrejelzéseit, de nem lépi túl sem a posta, sem a híradás-technikai ipar lehetőségeit, te-hát összehangolt munka ered-ményeként jön létre.

Eddig kizárólag a távbesező-lő-szolgáltatásról esett szó, éppen ezért meg kell jegyezni, hogy valamennyi szolgáltatást meg-felelő mértékben fejleszteni kell, viszont tudomásul kell venni, hogy időszakonként kü-lönbös figyelmet kell fordítani egy-egy viszonylag elmaradt, de a népgazdaság és a társada-lom szempontjából különö-sen jelentős ágazatra. Az utóbbi időben épp a távbese-ző-lő-szolgálat jutott ebbe a hely-zetbe. Jól érzékelteti ezt a közvélemény alakulása is. A tömegével célzott távközlési hívások vagy a beázások miatt számszámra elnemuló állomá-sok érthetően ingerlik az előfizetőket, a telefonálási szándékozókat; nem csoda, ha a hibákat szóvá teszik. Az új Belvárosi központ kezdeti hi-báit sikerült megszüntetni, a távbesező-lő-szolgálat tekinté-lyét azonban csak éveken át tartó jó munkájuk és a közön-ség megfelelő tájékoztatásával lehet helyreállítani.

A közvélemény alakítható; ezt jól példázza a hírlapok le-vélszekerény útján való kézbe-sztésének kezdeti visszhangja, majd annak páfordulása. Tartós eredményt azonban csakis a jó szolgáltatás és az igénybevevőkkel kiépített jó kapcsolat hozhat, mert ma-napság a posta működése a közönség részvétele nélkül nem képzelhető el.

Ki hogyan látja?

Ugyancsak jelentős mennyi-ségű másodperc, illetve kapaci-tás szabadítható fel a két-oldalú bontás bevezetésével. Ennélfogva az összeköttetésre igénybe vett áramkörök nem tudják a hívó tartásban lefoglal-ni, ha a beszélgetés végén nem jól teszi vissza a kézbesítőt. A kiadott intézkedések nyomán az átalakítások a 7D típusú központokban már elkészültek, az AR központok-ban március 31-ig a 7 A–2-esekben pedig az év végéig

Akadályok, nehézségek, amelyeket le kell küzdeni, természetesen vannak, s ennek a hozzászólók, elsősorban a igazgatóságok vezető beosztá-sú dolgozói felelősségük tudatában hangot is adtak.

A legtöbb gondot a munka-erőhiány okozza. Nem vélet-len, hogy mind a Budapesti-mind pedig a Budapesti vidé-ki, Postaigazgatóságnál a munkaerő megtartását tekin-tik elsőrendű feladatnak.

A szakszervezet álláspontja

A postás dolgozók munka-verseny-mozgalmát, a Láng gépgyári felhíváshoz való csat-lakozást a szakszervezet is tá-mogatja – amint azt Kiss Er-nő titkár felszólalásában ki-fejtette – felhívta azonban a brigádok figyelmét a verseny helyes értelmezésére, nevez-tezen arra, hogy minden egy-sének a munkájából fakadó feladatok teljesítéséért kell küzdenie, nem pedig egymás számszerű eredményeinek túlszárnyalásáért.

A posta vezetőinek fontos feladatuk, hogy biztosítsák a dolgozók lelkes jó munkájá-nak feltételeit. Az 1978. évi terv minden szolgálati ágban fejlesztést irányoz elő, ugyan-

akkor ezt részben forráshiány, részben pedig kapacitáshiány fékezi.

Segítségre szorul a posta a bérgházkódásban is, mivel a preferencia ellenére sem ja-vult a postások béraránya más ágazatokkal szemben.

Bár a szakszervezet helye-snek tartja a három évre ki-dolgozott bérpolitikát, meg kell jegyezni, hogy a kongresszus határozatának idevonatkozó részét a tervek nem valósítják meg. A posta önértékelés nem tudja megoldani például a műszakpótlék és a vasárnapi pótlék kérdését. Támogatja a szakszervezet a távközlési dol-gozók bérének különleges fej-lesztését, de ennek meg kell szabni az ésszerű határait. Mindenesetre arányba kell ál-lítani a teljesítménnyel.

A Postások Szakszervezeté-nek titkára meg felhívta a fi-gyelmet néhány fontos kérdé-sre, mint a postavonatok késé-sének megszüntetése, a vasár-napi hírlapkezelés megoldá-sa, majd azt kérte a posta ve-zetőitől, fordítsanak különös gondot a szociális ellátottság javítására, továbbá az üzemi demokrácia továbbfejleszté-sére. Nem utolsósorban, azért, mivel a szakszervezeti tanácsok (bizottságok) és a bizal-mitestületek együttes tanács-kozásán fogadják el végsőso-ron a terveket.

A postások hátrányos körülmények között is mindig becsülettel helytálltak, s ezért mindnyájukat köszöntni ille-tik meg. Igaz, hogy a nehézségek egyik napról a másikra nem szüntethetők meg, de az utó-bbi években észrevehetően megindult egy fejlődési folya-mat, amely egyrészt a szol-gáltatások minőségének, másrészt a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek gyors-sabb ütemű javulása előtt nyi-tott utat. Ezt a gondolatot fej-tette ki hozzászólásában Boni-fert Ádám, az MSZMP Köz-ponti Bizottságának képviselő-je és Urbán Lajos közlekedés-és postaügyi államtitkár, va-lamint a vita összefoglalásá-ban Horn Dezső miniszterhe-lyettes.

BONIFERT ÁDÁM: Egyetessük óráinkat! Greenwichnek a népgazdaságot tekintjük.

A posta öt éves terve valós célokat tartalmaz, az eddig el-telt két évre előirányzott fel-adatokat teljesítették, a munka és a gazdálkodás tervszerű, nem váltak szükségessé módosítá-sok. A folyó évben is az ed-digi nyomon kell haladni. Ki kell használni a munkaver-senyben rejlő lehetőségeket, igénybe kell venni a társada-lom segítségét, együtt kell mű-ködni a társszervekkel, az iparral és a lakossággal. A megfontolt, becsületes munka eredménye nem maradhat el.

Gazdasági, párt- és szak-szervezeti vezetők, valamint a munkában kitűnt szocialista brigádok vezetői tanácskoztak a posta legfontosabb tenniva-lóiról. Az elhangzottak azon-ban valamennyi postásnak szóltak. A megbeszélés részt-vevőire hárul most már az a feladat, hogy a közép-fokú pos-taszerveknél február végéig megtartandó aktívakörkezelete-ken, majd a mindennapi be-szélgetések során ugyanebben a szellemben tájékoztassák a dolgozókat.

Benda István

KISS ERNŐ: A kiemelt bérnek a vele arányos teljesítménnyel kell párosulnia.

Ismerős eredmények, gondok

Tapasztalatcsere csehszlovák szaktársainkkal

A Csehszlovák Postás Dolgozók Szakszervezetének meghívására 1977. december 5-10. között magyar tanulmányi delegáció tartózkodott Prágában. A delegáció szívélyes, baráti fogadtatásban részesült, s ez a kint töltött egész idő alatt érezhető volt. A küldöttség két alkalommal folytatott megbeszélést a Postások Szakszervezete Központjában, ahol Mária Dvoráková elnök és több szakszervezeti vezető is jelen volt. A tapasztalatcsere keretén belül a küldöttség járt a közép-csehszlovák postaiszervezet területén, megtekintette a Prágában épülő távközlési kombinátot és a csehszlovák szakszervezeti tanács (ROH) Spindleruv Mlyn-i üdülőit.

A CSKP 15. kongresszusa irányelveiben jelölte meg a posta előtt álló feladatokat. Ennek alapján a VI. ötéves tervben fokozott figyelmet fordítanak a vezetékek nélküli és vezetékes távközlés továbbfejlesztésére, a szolgáltatások színvonalának emelésére.

A Magyar Postához hasonlóan a postás dolgozók körében náluk is igen nagy a fluktuáció. Helyenként eléri a 30 százalékot. Nagy munkagondokkal küzd Prága is. Ezért a vidéki igazgatóságokról átcsoportosított munkásokat a fővárosba. Az érintett dolgozókat külön döntéssel és számukra lakást biztosítanak. A dolgozók körében ez feszültséget okoz, de ezt az intézkedést meg kellett tenniük, hogy Prága postai ellátását biztosítsák.

1975-től népgazdasági szinten megkezdődött a bérék és normák racionalizálása. Első lépésben elkészítették az országos szakmai bértáblázatot. A Postaügyi Minisztérium és a Postás Dolgozók Szakszervezete 2 bértáblázatot (munkás és alkalmazott) dolgozott ki. Az állástól egy központi bizottság irányítja, amelynek élén a miniszter áll. A bérpolitikai irányelvek megvalósításához 38 millió korona állami dotációt kaptak.

Az új bérrendszer célja az, hogy az alkalmazotti és munkásréteg jövedelme az eddiginél gyorsabb ütemben fejlődjön, a vezető beosztású dolgozóknál pedig korlátozásokra törekedjen. A minisztérium határozza meg a prémiumfeltételeket és az abban részesülő vezetőket körül. Ezenkívül a dolgozók 80 százalékának jutalmazása teljesítményük figyelembevételével történik. A VI. ötéves tervre évente 2,6 százalékos bérfejlesztést irányoztak elő.

A jelenlegi képzettségi szinttel nincsenek megelégedve, mivel a postás dolgozók között sok a szakképzetlen. Ezért a 45 éven alúakat kötelezik arra, hogy a beosztásukhoz szükséges tanfolyamot vagy iskolát elvégezzék.

A delegáció megtekintette a Postaügyi Minisztérium legnagyobb beruházását, a prágai távközlési kombinátot. Az építkezést fiatal postás mérnökök irányítják. Az átadást meghatározott ütemben 1980-81-ben lépcsőzetesen tervezik. Az épületben távíróhivatal, 18 ezres, majd később bővített telefonközpont, mikrohullámú állomás, nemzetközi távbeszélőközpont és több kiszolgáló üzem kap helyet. A tervezés során nagy figyelmet fordítottak a szociális és kulturális helyiségek kialakítására.

A közép-csehszlovák igazgatóság területén, a csaknem másfél millió lakosú megyében 12 járási igazgatóság, 486 postahivatal és 200 mozgó postahivatal (autósosta) működik. A dolgozók 74 százaléka nő. Igen sokan osztott szolgálatban dolgoznak. A küldöttség látogatást tett a közép-csehszlovákiai kolini oktatási központban. A modern, jól felszerelt intézményben 260 gyereket, és 60 felnőttet oktatnak. A 300 férőhelyes kollégium mellett egy sportcsarnok is a hallgatók rendelkezésére áll.

A Prágába való visszatérés után a Postás Dolgozók

Szakszervezetének vezetőivel a megbeszélések közvetlen és baráti légkörben folytak. A felvetett kérdésekre nyíltan és őszintén válaszoltak. A minisztérium és a szakszervezet közötti kapcsolat jó. A szakszervezet elnöke a minisztériumi kollégiumnak tagja. Fontosabb kérdések tárgyalásánál a minisztériumi üléseken az elnökségi tagok is részt vesznek.

Az elnökség havonta, a központi vezetőség pedig negyedévenként ülésezik. A szakszervezet szervezeti felépítése követi a posta tagozódását. Egy-egy alapszervezethez 60-200 fő tartozik. Az alapszervek havonkénti taggyűlést tartanak. Ettől csak azoknál az alapszerveknél térnek el, amelyeknél a bizalmiak jól dolgoznak. Ott évente a taggyűlések száma négy.

A kérdések alapján válaszban kitértek a bizalmiak munkájára is. 1976-ban a bizalmiak jog- és hatásköre megváltozott. Feladataik közé tartozik a politikai nevelés, az üzemi demokrácia érvényesülésének segítése, a munkaverseny-mozgalom eredményesebbé tétele, a szakszervezeti nevelő és érdekvédelmi tevékenység fejlesztésének elősegítése. A bizalmiak száma 10 440. Továbbképzésükre 5 éves tervet dolgoztak ki.

A NOSZF 60. évfordulója tiszteletére 72 vállalati, 370 üzemi, 1409 kollektív és 5900 egyéni vállalat kezdte meg a szakszervezeti brigádmozgalommal. A szakszervezetek országos szinten és az alapszervezetekben közvetlenül a tagság szintjén is.

A legfontosabb tapasztalatnak azt tartom, hogy a jogkör bővítése lehetővé tette a bizalmiak érdekképviseleti képességének továbbfejlesztését. Nagyobb felkészültséggel, komolyabb áttekinthetőséggel és a szakszervezeti tagok lényegesen szélesebb véleményére támaszkodva ülnék le egyeztetni, tárgyalni. Már meggyőzőbben érvelnek a napirendre kerülő téma kapcsán. Megnövekedett a politikai bátorságuk arra, hogy partnereik legyenek a gazdasági vezetőknek. Másfél év elteltével azt lehet megállapítani, hogy a bizalmiak jelentős része túljutott azon, hogy csupán a tárgyalás beszédével, a segélyezéssel, az üdülőjegyek témájával foglalkozzon.

Már érezhető, hogy a szakszervezeti ismeretek gyarapítására maguk is törekednek. A felkészültségük növekedett, felkészülnek a tárgyalásra, egyeztetésre és nem mondanak minden kívánságra igent, mert érzik, hogy a szakszervezetnek ismernie kell a gazdasági helyzetet.

Az üzemi életképzésre nagy figyelmet fordítanak. Prágában központi konyhát létesítettek, ahol fagyaszott ételeket állítanak elő, így az éjszakai munkában dolgozók részére is biztosítják az étkezést.

A delegáció tájékoztatást kapott a postás fiatalok élet- és munkakörülményeiről. A dolgozók 30 százaléka 30 éven aluli fiatal. Nagyon aktívak a postai tervek kialakításában, a feladatok végrehajtásában és a társadalmi életben. Tömegesen vesznek részt a versenymozgalomban. Nagy szerepük van a munkahelyi életben az ifjúsági mozgalmaknak, amelyek jobb és hatékonyabb munkára, az ésszerűbb gazdálkodásra ösztönöznek. A fiatalok politikai képzése ifjúsági és szakszervezeti szemináriumok keretében történik. A szabad idő hasznos eltöltésére rendszeresen szerveznek sport-, kulturális és egyéb vetélkedőket. Az ifjúsági szövetség és a szakszervezet között szoros együttműködés alakult ki. A központi vezetőség mellett ifjúsági bizottság működik, a bizottság vezetője tagja a központi vezetőségnek.

A baráti légkörben folytatott tárgyalások lehetőségeit adták arra, hogy a delegáció résztvevői megismerkedjenek a csehszlovák postás dolgozók élet- és munkakörülményeivel a gondok, nehézségek mellett eredményekkel és az elkövetkezendő évekre szóló terveikkel. A küldöttség hasznos tapasztalatokkal tért haza a vendégszerető prágai postásoktól.

Kovács Zoltánné

Beszélgetés bizalmiakról, üzemi demokráciáról

Vas János SZOT-titkár

Szinte állandó témánk valamilyen formában a bizalmiak megnevelkedett jog- és hatáskörének gyakorlása, illetve az üzemi demokráciáról nemrég hozott határozatok, állásfoglalások értelmezése, végrehajtása. Nem postai különlegességről van szó, a dolgozók országsszerte tanulják, miképpen élhetik újszerű jogaikkal; a postások helyzete — szélsőségeiknél fogva — azonban eltér a zárt üzemek közösségi életétől. Mindenesetre bele kell tudunk illeszkedni társadalmunk fejlődésének menetébe. Ezért néhány, minél különösen érdeklő kérdéssel megkerestük Vas János SZOT-titkárt, megkérve őt, tájékoztasson tapasztalatairól és segítsen minket tanácsaival az üzemi demokrácia fejlesztésében.

A Magyar Szakszervezetek XXIII. kongresszusa a bizalmiak szerepének növeléséről hozott határozatot. Kománnyrendelet módosította a Munka Törvénykönyvét, a SZOT Elnöksége rögzítette jog- és hatáskörüket. Mi tette ezt szükségessé és melyek a kibővült jog- és hatáskör gyakorlásának legfontosabb tapasztalatai?

A bizalmiak szerepének növelését a tagság kifejezett igénye tette szükségessé. Ugyanis a bizalmiak régebbi véleményezési jogköre nem volt alkalmas arra, hogy hatékonyan ellássák a dolgozók egyéni érdekeinek képviseletét és az érdekek érvényesítését. Pestiesen szólva: „két lábra álltunk”, és egyaránt megfelelő jogai vannak a szakszervezeti mozgalomnak országos szinten és az alapszervezetekben közvetlenül a tagság szintjén is.

A legfontosabb tapasztalatnak azt tartom, hogy a jogkör bővítése lehetővé tette a bizalmiak érdekképviseleti képességének továbbfejlesztését. Nagyobb felkészültséggel, komolyabb áttekinthetőséggel és a szakszervezeti tagok lényegesen szélesebb véleményére támaszkodva ülnék le egyeztetni, tárgyalni. Már meggyőzőbben érvelnek a napirendre kerülő téma kapcsán. Megnövekedett a politikai bátorságuk arra, hogy partnereik legyenek a gazdasági vezetőknek. Másfél év elteltével azt lehet megállapítani, hogy a bizalmiak jelentős része túljutott azon, hogy csupán a tárgyalás beszédével, a segélyezéssel, az üdülőjegyek témájával foglalkozzon.

Már érezhető, hogy a szakszervezeti ismeretek gyarapítására maguk is törekednek. A felkészültségük növekedett, felkészülnek a tárgyalásra, egyeztetésre és nem mondanak minden kívánságra igent, mert érzik,

hogy mi az, ami képviseletre érdemes és alkalmas, és mi az, ami nem.

A bizalmiak mennyiben tudnak megfelelni a megnevelkedett követelményeknek?

A bizalmiak nagy többsége komoly törekvással akar megfelelni, és meg is felel a követelményeknek. Rendszeresebbé vált az önképzés, a tanfolyamokon való részvétel, a szakszervezeti irodalom olvasása. Egyre felkészültebben mennek a gazdasági vezetőkkel a tárgyalásra, megalkopozottabb a fellépésük, ha valamilyen ügyben intézkedést kérnek. Határozottan fejlődött az érdekek érzékelésében, az érdekek összefüggésének a felismerésében a képességük. Ugyanakkor az is tény, hogy még számos esetben meglepődnek, készületlenül éri őket ez a nagyobb jogkörrel való élés. Nem kapnak mindenben elég információt és felkészítést a szakszervezeti bizottságtól. Nem minden bizalmi van ahhoz kellő képessége és bátorsága, hogy határozott állásponttal lépjen fel a partner gazdasági vezetői előtt. Vannak olyan bizalmiak, akik a gazdasági vezető presztízse előtt meghajlanak akkor is, ha érzékelik intézkedéseinek hiányosságait, vagyis nem képesek még vitába lendülni. Vannak olyanok is, akik nem számítanak erre a komoly szerepre, mert megválasztásuk idején erről még nem volt szó.

Az éves munkáról szóló, most esedékes beszámolás nagy vizsgáttétel is lesz abban, hogy a tagság hogyan ítéli meg a bizalmiak szerepének egészét. Mert nemcsak a jogok gyakorlásáról és alkalmazásáról van szó, hanem sokkal többről, az érdekvédelmi szerep szélesebb horizonton való folytatásáról, a bizalmi tanácsokhoz való részvételről, ami az igazgatóság szintjén jelent beleszólást és felelősséget. Arról is számot kell adni, hogy a bizalmi mennyire képes az

érdekvédelem kapcsán alakítani a csoport gondolkodásmódját, a magatartását, hozzáállását és arról is, hogy mennyire képes az előttünk álló szocialista célokat a társadalmi tevékenységet kibontakoztatni. A követelmény és a felelősség megnőtt, a tagság joga megítélni, hogy mindezt el tudja-e látni a bizalmi vagy sem. A tagság segítése és kiállása a bizalmi mellett szükséges, ha úgy látja, hogy bizonyos dolgokon javítani kell. A tagság ítélete elmarasztaló is lehet, ha a bizalmi az alapvető feladataival nem tud megbirkózni. Akkor viszont kooptálással, nyílt szavazással új, jobb képességekkel rendelkező személyt kell bizalmiának megválasztani.

A bizalmiak kibontakozott jog- és hatásköre jelentős előbbrelépés a szocialista, a szakszervezeti és üzemi demokrácia fejlődésének útján. Milyen gondokkal, kérdésekkel találkozunk, mit tanácsol ezek elkerülésére, megoldására?

A fejlődés sok pozitívumot tartalmaz, mégis, még sokat kell tennünk azért, hogy a bizalmiak szerepe teljesen kibontakozzon, és minden bizalmi olyan színvonalon lássa el szakszervezeti tisztségét, amely megfelel mind a tagság törekvéseinek, mind a szakszervezetre háruló társadalmi feladatokat megoldásának.

Előfordul, hogy összekeverik az üzemi demokráciát és a szakszervezeti demokráciát, mert egy és ugyanaz a szerv: a vállalati szakszervezeti tanács (a postán igazgatósági szakszervezeti tanács vagy közvetlenül az elnökség alá tartozó szakszervezeti bizottság) és a bizalmiak együttes tanácskozása gyakorolja legmagasabb szinten mind a kettőt. Az üzemi demokrácia fogalomkörébe az tartozik, amit a SZOT és a Minisztertanács határozata ebbe a hatáskörbe utal. A szakszervezeti demokrácia ennél szélesebb, mindazt beletartozik, amit az alapszabály magába foglal. Lényeges probléma az is, hogy a bizalmiak — noha jobban képviselik a csoportok gondjait — még nem mindig gondolkodnak üzemegegyeségi, illetve vállalati méretekben. Javítani kell tehát abban, hogy a bizalmiak testületi ülése, vagy a bizalmiak és a vszt. (iszt., szb.) együttes ülése vállalati méretekben gondolkodjon, okos vállalati döntésekkel, állásfoglalásokkal igazolja, képes ezt a szerepet betölteni, egyetemes testületé válni. A bizalmiak körében még gondot okoz, hogy amikor a vállalati szintű döntések részesei, akkor a csoportban is azt a döntést képviseljük, magyarázzák, fenntartás nélkül — még akkor is ha előtte a csoport és az ő véleménye más volt —, mert szerepükbe az is beletartozik, hogy a felső szintű, többségi szavazással hozott döntést magukra és a csoportra nézve is kötelezőnek tartják.

A jövőben azonban nem elegendő csak a nyugdíjassal többet foglalkozni, hanem a nyugdíj előtt állókkal is jobban kell törődni. Ezért az alapszervezetnek segítenie kell, ellenőrizniük kell a nyugdíj-előkészítő bizottságok munkáját.

A nyugdíjasok munkavállalásakor vigyázni kell arra, hogy — az aktív dolgozókhoz hasonlóan — megfelelő körülmények között végezhessék munkájukat. Ez rendszeresen ellenőrizni kell.

A határozatot minden alapszerv megkapja. Reméljük, hogy segíteni és erősíteni fogja a nyugdíjasok körében végzendő szakszervezeti munkát.

Egyeké Zsolt

Milyen véleményekkel és milyen nézetekkel találkozunk a partnerviszonyról kapcsolatban?

A partnervizonyról sokan úgy fogják fel, hogy együttműködés a gazdasági vezetővel. Ennek kétségtelenül egyik lényege ez. A másik viszont az, hogy a gazdasági vezetővel való tárgyalás, egyeztetés, megbeszélés során a szakszervezeti bizalmiak ki kell fejtenie képviseleti szerepét. Vagyis önálló álláspontja, véleménye, érve, helyzetismerete és következtetése legyenek, amelyekkel az érdekeket a vita, a megbeszélés során érvényesíteni tudja. Így jutnak majd közös nevezőre a gazdasági vezetővel. A partneri viszony tehát nem fejbőlöntő jóváhagyás, nem vita nélküli egyetértés, hanem éppen más-más megítélés feloldása közös döntéssel, vagy éppen a véleményezési joggal a gazdasági vezető egyetemes döntésének befolyásolása. A következtetésség, a tárgyilagosság, az elvekhez, törvények szelleméhez való ragaszkodás, valamint a helyzethez, az anyagi lehetőségekhez való hozzáigazítás, a rugalmasság egyaránt szükséges a partneri viszonyban a bizalmi képviseleti képességéhez.

A bizalmiak megnevelkedett jog- és hatásköre a szakszervezet belső életében is változásokat hozott. Mi a véleménye, idovel követi-e ezt esetleg a szervezeti rendszer változása is?

A bizalmiak jelenlegi szerepe megelégnéskeltette a szakszervezeti csoport életét és az egész alapszervezeti munkát. A szakszervezeti mozgalom a bizalmiaknak növekvő szerepet szán, amiből az következik, hogy a jelenlegi tapasztalatok alapján a következő kongresszus minden bizonnyal bizonyos szervezeti változást fog eszközölni. A lényeg az, hogy a bizalmiak még döntőbb befolyása és még meghatározóbb szerepe legyen az alapszervezeti munkában, hatását tekintve pedig az egész szakszervezeti mozgalomban. Addig azonban sok tennivalónk van. Az egyik az, hogy a szakszervezeti bizottságok hívják össze rendszeresen a bizalmiakat és adják meg számukra azt a szükséges tájékoztatást, eligazítják magyarázatot, érvanyagot, amely munkájukhoz szükséges. Tehát változtatni kell a szakszervezeti bizottságok munkafolyásán és mind a döntések előtt, mind a végrehajtás megszervezésénél biztosítani kell a lehető legjobb feltételeket a bizalmiak számára. Jussanak el hozzájuk a határozatok, törvények, a kollektív szerződés, illetőleg időben jussanak el azok a helyi anyagok, amelyek ismerete lehetővé teszi a döntéshozók számára a demokratizmusát, vagyis azt, hogy a bizalmi a csoport tagságával azokat megvitassa. A véleménycsere, az érvelés, a megoldás keresésének útja, módja és hogyanja legyen az, ami a szakszervezeti tagságot személy szerint is olyan helyzetbe hozza, hogy részese lehessen a döntéseknek, hogy véleménye befolyást gyakoroljon a szakszervezeti szervek és a vállalati vezetők munkájára.

Tudósítás az elnökség üléséről

Január végi ülésén a Posta Szakszervezetének Elnöksége két fontos napirendi pontról tanácskozott.

Elsőként az 1978. évi szocialista munkaverseny szervezésének több feladatairól, a szakszervezetnek a posta munkáját segítő szerepéről készített előterjesztést vitatta meg. Az elnökség állásfoglalását Besenyi Miklós főtítkárral egyetértően, úgy foglalta össze, hogy az idei munkaverseny alapja a saját tervek teljesítése. Eppen azért a tervet célszerű minél kisebb egységekre lebontani, hogy az üzemek, osztályok, brigádok, esetleg egy-

nileg a dolgozók pontosan meghatározott feladatokra tudjanak vállalkozni.

A második napirendi pont az 1978. évi bérfejlesztésről szóló előterjesztés megvitatása volt. Az élelmi vitában egyaránt szó esett az alsó bérhátár kérdéséről, a különböző pótlékokról, elsősorban a műszaki pótlékokról (vasárnapi pótlékról), a munkaerő-strukturális változásának a bérekre gyakorolt hatásáról, valamint az egyes postászervek szabad rendelkezésére álló fejlesztési lehetőségek arányairól. Az 1978. évi bérfejlesztésről az érdeklődők lapunk harmadik oldalán olvashatnak cikket.

Székelly Béla

1906-1978

Január 5-én, 71 éves korában könyörtelen betegség szelítette el közlünk Székely Béla nyugalmazott postagazgatót. A hamvasztási búcsúztatáson a szegedi belvárosi temetőben szűz kiseríték utolsó útjára.

Korán árva maradt, és igen nehéz gyermekévek után került Hódmezővásárhelyre 1 postahivatalba. A tisztvíz vizsgálata után Szentest, majd a Szegedi Postaigazgatóság helyettesévé. Pályáját az 1943-44. évi borzalmas munkaszolgálat szaktította meg, családjához is csak 1945-ben térhetett vissza.

Ekkor kezdődött el számára az igazi munka. Dolgozott mint párttitkár, fázadozott a szocialista kultúra szegedi bázisának megteremtésén, kezdeményezője volt az igazgatóság területén a szakszervezeti alapszervek létrehozásának, irányította a postás sportéletet, életétje volt az akkor Szegeden működő postás énekkarnak, zenekarnak és színjátszó csoportnak. Az ő nevéhez fűződik az akkori NB I-es férfi és női kosárlabdacsapat jó szereplése, s neki voltak köszönhetőek a tekézők, sakkozók, súlyemelők és a labdarúgók szép eredményei is. A labdarúgásnak valóssággal szerelmese volt, tavaly nyáron még játszott a Szegedi Postás Sporttelep avató mérkőzésén.

Minden munkájában pontos és emberséges volt. 1948 és 1950 között mint megbízott igazgató vezette a Szegedi Postaigazgatóságot, majd Budapestén a Posta Szociális Hivatal vezetőhelyetteseként dolgozott. 1966-ban a Szegedi Postaigazgatóságtól vonult nyugdíjba, de ezután sem maradt tétlen, kommunista volt.

Mélyes emberismeretével bőségesen rászolgált a vizsontsereitire, megbecsülésre. Emlékét megőrizük.

Mit várunk a kollektív szerződés megvitatásától

Az 1978-as év jubileumi-nak tekinthetjük, a kollektív szerződés intézményének 10. évfordulójánál fogva.

Az első kollektív szerződést 1968-ban kötöttük. Az eltelt 10 év alatt sokat változott, módosult, csiszolódott a posta kollektív szerződése. Szabályai alkalmazkodtak a vállalati és dolgozói igényekhez, évenként finomodtak, pontosabbakká váltak. Az eltelt időszak tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy a kollektív szerződés megkötésének, módosításának vitái az üzemi demokrácia érvényesülésének egyik legfejlettebb területévé váltak. A dolgozók egyre szélesebb körben igénylik a munkaviszonyukat, életszíntvonalukat meghatározó „vállalati alkotmány” kialakításában való részvételt és figyelemmel kísérik javaslatok sorsát.

A munkáügyi miniszter 14/1970. (XI. 20.) sz. rendelete előírja, hogy a vállalat vezetője minden évben köteles írásban részletesen beszámolni a kollektív szerződés előző évi végrehajtásának tapasztalatairól és azt megvitatásra a dolgozók elé terjeszteni.

Ezek a beszámoló viták nálunk is évek óta kialakult, jól bevált formában megtörténnek. Annak ellenére, hogy a kollektív szerződés előírásai legna-

gyobbreszt a dolgozók széles körű, alapos és szakszerű vitái kialakult állandó szabályok, mégis szükséges az évenkénti értékelés, megvitatás.

Ezek a viták azonban csak akkor érik el céljukat, ha mind a szakmai, mind a mozgalmi szervek képviselői felkészülten, az általuk képviselt dolgozók érdekeit, véleményét, javaslatát ismerve és azokat tolmácsolva vesznek részt bennük. Szükség van a dolgozók igényeinek, a módosítási javaslatoknak a tolmácsolásán felül a törvényszerű gyakorlat felvetésére is, hogy orvosolható, illetve a továbbiakban megelőzhető legyen. A kollektív szerződés 1977. évi végrehajtásáról beérkezett beszámolókból egyet-lyen ilyen felvetéssel sem találkozunk, holott tudomásunk van több helytől, törvényszerű gyakorlatról.

Egy munkáslévlé kivizsgálása során jutott tudomásunkra például, hogy csaknem 3 éven keresztül jogszabályellenesen határozta meg az örök, portások havi munkaidőkeretét egyik középkerületi postaszervnek. Ennek ellenére, hogy egy 1974-es KPM-MUM rendelkezés 191 órában határozta meg az örök, portások havi munkaidőkeretét, függelékükben még 1977-ben is 210 órát írtak elő. Ezzel jelentős

sérelem érte a dolgozókat, és komoly gondot is okozott a postaszervnek, az elmaradt bérek utólagos kifizetése.

Az 1977. január 1-én, életbe lépett törzsgárdaszabályzat alkalmazásával kapcsolatban is számos nemkívánatos eljárást tapasztaltunk. Előfordult, hogy 1977. májusában nyugdíjba ment dolgozókat, annak ellenére, hogy minden alapfeltétellel rendelkeztek, nem részesítettek törzsgárdajutalomban. Sajnálatos módon az illetékes szakszervezeti tisztviselők sem álltak helyzetük magasztán a kérdések eldöntésénél. Közvetlen beavatkozásunkra volt szükség a szabályzat értelmében jogosan járó törzsgárdajutalom kifizetésére.

A kollektív szerződés 7. sz. melléklete tartalmazza a lakásépítési támogatásának szabályait. A szabályok egyértelműen tartalmazzák a kölcsön folyósításának feltételeit. Ennek ellenére több alkalommal is előfordult, hogy a szabályozással teljesen ellentétes esetekben kérték kölcsönt, holott annak lehetsége eleve ki volt zárva. (Ezeket a kérelmeket az illetékes szakszervezeti szervek is aláírták.)

Féltre nem érthető módon szabályozza kollektív szerződésünk a képzettségi díj esedékességét is, amikor

előírja, hogy azt az oklevél (bizonyítvány) megszerzését követő hó 1. napjától kell folyósítani. Ennek ellenére többször is előfordult, hogy a dolgozó fél év, vagy esetenként még ennél is hosszabb idő elteltével részesült csak öt megillető fokozati díjban.

Mit várunk tehát a kollektív szerződés és a függelék vitáitól?

Várjuk azt, hogy a dolgozók — a közösségek jogos érdekeit képviselve —, olyan észrevételeket, javaslatokat tesznek, melyek egy-egy nagyobb kollektív egységes álláspontját tükrözik. Felvetnek minden olyan törvényszerű eljárást, amelyeket orvosolni kell, illetve meg kell előzni, s ezt határozatainkban is rögzítik.

Várjuk azt, hogy a lehetőségeket figyelembe vevő, valós, tárgyilagos, teljesíthető igények kielégítésére érkeznek javaslatok.

Várjuk azt végül, hogy az érkezett javaslatok alapján a kollektív szerződés és a függelék olyan módosításokkal egészüljen ki, amelyek a dolgozók munka-és életkörülményeinek javítását, a posta és a postát igénybe vevő felek kapcsolatának javulását fogják eredményezni.

Fejes István

MIRE NYÚJT LEHETŐSÉGET AZ 1978. ÉVI BÉRFEJLESZTÉS?

Az éves bérfejlesztést mindig feszült várakozás és türelmetlenség kíséri mind a postaszervek, mind a dolgozók részéről. Ez nem csoda, hiszen senkinek sem közböbs, hogy mire számíthat. Ezért hangzik el lépten-nyomon a kérdések özöne: Több lesz-e mint tavaly? Tudjátok-e már mennyi lesz? Mikortól lesz? stb.

Ezek a kérdések azok számára sem közömbösek, akiknek ez a feladatuk, akár gazdasági, akár szakszervezeti beosztásuknál fogva. Nyilván nem, hiszen felelősségérzetükből fakadóan mindent megtesznek a bérfejlesztés lehetőségének javítására. Sajnos, a lehetőségek azonban nemcsak, illetőleg elsősorban nem tőlük függenek. A nyilvánosság, mondjam úgy: a postás közvélemény — szerintem — még ma sem eléggé tájékozott, mennyi idő- és energiáfordítással jár nem 1-2 százalékos többletbérfejlesztésnek, hanem néhány milliónak az elismertetése. Lehet, sőt bizonyos, hogy ez szakszervezeti munkánk hiányossága is.

Másik jogos igény és felvetés az éves bérfejlesztés időpontja. Ebben a vonatkozásában már többféle gyakorlatot folytattunk. Volt, amikor január 1-től, 1977-ben április 1-től, az is előfordult, hogy július 1-től részesültek a dolgozók béremelésben. Közvetlen módja és felfogás dolga, ki melyiket tartja jónak, no meg bizonyos esetekben bérpolitikai megfontolások is közrejátszanak.

Tapasztalataink szerint azonban figyelembe kell venni a dolgozók véleményét és hangulatát ebben a kérdésben is. Márpedig kevés kivételtől eltekintve a január 1-ével történő bérfejlesztést igénylik. Amennyiben ez így van, legalább azokban az esetekben tegyük meg, amelyekben az elhatározás nem külső szervektől, hanem csak a postától függ. Igazuk van a postásoknak, hogy ők már az év elejétől fegyelmetlen és becsületlenül dolgoznak. Sorolhatnánk még más indokokat is, ezek közül elég egyet említeni, például bizonyos cikkek árának emelését, amely ugyancsak életünk kisérvéjévé vált.

Amint az már korábban is ismert, a posta bérszabályozása évenkénti lényegében

4,5 százalékos bérfejlesztést tesz lehetővé. Ez eredményes gazdálkodással és a dolgozók jó munkájával is alig fél százalékkal növelhető.

Igaz a múlt évben a bérszínvonal ennél nagyobb mértékben nőtt, ezt azonban a különböző címeken adott központi támogatással tudtuk elérni. Ennek ellenére 1977-ben a KPM-en belül a többi alágazathoz (MÁV, Volán stb.) viszonyítva a postai átlagbérek és átlagkeresetek növekedése lemaradt, sőt tovább romlott, mivel csaknem a legalacsonyabb.

Mindezeket figyelembe véve a posta és szakszervezetünk vezetői további erőfeszítéseket tettek az éves bérfejlesztés nagyobb mértékű növeléséért. Így sikerült elérni, hogy 1978. január 1-től módosult a posta bérszabályozása, mivel 1 százalékos bérpreferenciát kapunk a munkaerőstruktúra változására, további kb. 0,5 százaléknak megfelelő 11 millió Ft-ot pedig a feltételhez kötött bérpreferenciából. Látható, ezekkel is a postások nehéz körülményein igyekeznek enyhíteni.

1978-ban tehát összesen 6 százalékos bérfejlesztésre van lehetőség. A bérfejlesztés felhasználását és a postaszervek közötti felosztását mind a miniszterhelyettesi értekezlet, mind a Postások Szakszervezetének Elnöksége már januárban megtárgyalta és jóváhagyta, illetőleg elfogadta. Állást foglalt abban is, hogy azt mielőbb közölni kell a postaszervekkel. Az elmúlt években ugyanis jogosan tették szövé a szakszervezeti szervek, hogy nincs elegendő idejük a bizalmiakkal a jog- és hatáskörüknek megfelelően megtárgyalni a személyre szóló felosztást.

Meg kell jegyezni, még nem volt egyetlen év sem, hogy az elnökség ilyen korán, vagyis az év első hónapjában tárgyalta volna a bérfejlesztést. A postaszerveknek pedig február és március rendelkezésükre áll a végrehajtásra. Az igazgatóságoknak arra is gondot kell fordítaniuk, hogy a végrehajtott postaszerveknek — hivataloknak és üzemeknek — elegendő idejük maradjon a bérek felosztására, odaítélésére.

Ezek után jogosan várnak arra választ az olvasók,

hogy mire fordítjuk az éves bérfejlesztést.

A postaszerveknek mindenekelőtt biztosítaniuk kell a báziskiegészítést, mivel a múlt évben április 1-től voltak a bérfejlesztések. Ez tehát az 1977-ben képzett egy negyedévi adósság. Ennek összege nem jelentéktelen, mivel az éves bérfejlesztés 1,5 százalékát teszi ki.

A kollektív szerződésből adódó kötelezettségekre a bérfejlesztés 1 százalékát kellett biztosítani. Ennek nagyobb hányadát a fokozati díjak, míg lényegesen kisebb hányadát a képzettségi díjak képezik. Az előbbiből részesülők száma meghaladja a 10 ezer főt, míg az utóbbinál várhatóan 4 ezren lesznek érdekeltek.

A központi elhatározott bérpolitikai intézkedések az éves bérfejlesztés 1 százalékát teszik ki. Amíg az előző két címen valamennyi postaszerv részesül kisebb-nagyobb összeggel, addig ebből csak azok, amelyeknek a területen valamelyik réteg bérének kiemelt bérfejlesztését hagyják jóvá. Például a 6 vidéki és a Budapesti Postaigazgatóság között 8 millió forintot osztottak szét, s ezt elsősorban a nagyhivatalok (IV-VI. osztályú, megyei és osztályba nem sorolt hivatalok) létszámhátnyos forgalmi munkakörökben foglalkoztatott dolgozók bérarányainak javítására kell fordítani.

A hálózatépítő és szerelő munkások részére több mint 11,5 millió forintot juttattak, ami 10 százalékos bérfejlesztésnek felel meg. Ebből 4 százalék az, amit kötelezően alapbéremelésről kell felhasználni, míg a többit ösztönzőre. Ezeket az összegeket az egyes igazgatóságok differenciáltnan kapták aszerint, hogy jelenleg milyenek az alapbéreik.

Az éves bérfejlesztés szabad rendelkezésű része 1,8 százalékos, ami bizony, eléggé kevés, s főleg az igazgatóságoknál egy főre vetítve és forintban kifejezve is csekély.

A szakszervezeti szervek itt lesznek nehéz helyzetben, mert ezt igazságosan elosztani még kellő körültekintés esetén sem lesz könnyű. A végrehajtási utasítás rögzíti, hogy az igazgatósági törzsekben a bérfejlesztés mértéke nem haladhatja

meg az egész területre jutó szabad rendelkezésű keret átlagát. (Természetesen ezt a kollektív szerződésből adódó kötelezettség nélkül kell érteni.)

Mindezek együtt az 1978. évi 6 százalékos bérfejlesztésből 5,3 százalékos kötelem le. Az eddig ismertett felhasznalások természetesen növelik és beszámítanak a gazdálkodó postaszervek bérszínvonalába.

Az eddig elmondottakom felül vannak olyan jogos igények is, amelyeket mindenképpen ki kell elégíteni. Ilyen például a vidékről Budapestre kirendelt kábelszerelő munkások munkahelyi pótléka és teljesítményhez kötött prémiuma, valamint néhány más tétel. Ezek együtt a bérfejlesztés 0,3 százalékát terhelik.

1978. július 1-től a postán is be kell vezetni a műszakpótlékot. A műszakpótlék költségkihatásának egy részét a postának azonban saját erőből kellene biztosítania. Ugyanakkor ezzel egyidőben jogon a dolgozók igénye, hogy a vasárnapi pótlékot is oldjuk meg. A posta éves bérfejlesztése azonban ezeket nem teszi lehetővé, mivel csak 10 millió forintot tudunk e célra tartálékolni. Így további kezdeményezések szükségesek mind a gazdasági vezetők, mind a szakszervezet részéről, hogy a posta helyzetét anyagiakban is elismerjék.

Az évi 6 százalékos bérfejlesztésből más jogos igényeket sem tudunk kielégíteni. Többek között az alsó bérhatárok ez évre tervezett elérését, vagy a forgalmi végrehajtott szolgálat hosszabb szolgálati idővel rendelkező és szakképzett dolgozóinak, továbbá a berendezés-karbantartókhoz tapasztalható bérelmaradás csökkentését. Ezekre csak 1979-ben kerülhet sor.

Az 1978. évi bérfejlesztést január 1-től kell alkalmazni; ez megegyezik a SZOT állásfoglalásával is. Egyben biztosítani kell, hogy az érdekeltek dolgozók a béremelés összegét az április 5-i bérfizetésekor megkapják. Meg kell még jegyezni, hogy az egyes postaszervek éves bérfejlesztése együtt eléri a 4 százalékot, mint ahogy a miniszterhelyettesi értekezlet és a Postások Szakszervezetének Elnöksége elhatározta.

Kovács József

Időszerű közgazdasági és szociálpolitikai kérdések

A lakásépítési kölcsönök elosztása

Egyre többen érdeklődnek, hogy mikorra várható a dolgozók által igényelt kamatmentes lakásépítési kölcsönök személyre szóló odaítélése. Tájékoztatásul közöljük, hogy a középkerületi postaszervekkel már közölte a Posta-vezérigazgatóság az 1978. évre jóváhagyott kereteket.

A középkerületi postaszerveknek és az érdekelteknél szakszervezeti tanácsoknak, illetőleg szakszervezeti bizottságoknak a kölcsönök odaítélését úgy kell testületi ülésen megtárgyalniuk, hogy arról minden érdekelte dolgozót április 1-ig értesíteni tudjanak. Eddig az időpontig tehát valamennyi igénylővel közlik, milyen összegű kölcsönben részesül ebben az évben.

Szakszervezetünk Titkársága meg januárban tárgyalta az ez évre előirányzott lakástámogatási összegeknek a postaszervek közötti elosztását. Öröndetesnek tartjuk, hogy előreláthatólag a szükséges előfeltételekkel rendelkező valamennyi kérelmező igényét ki tudják elégíteni.

Az előírt időpontig 459 dolgozó nyújtotta be kamatmentes lakásépítési kölcsönre igényét. A postaszervek között a fejlesztési alap terhére több mint 40 millió forintot osztottak fel. Az R-alap terhére kiosztott keret megközelíti a félmillió forintot.

Nagymértékű támogatás lakásépítőknek

Sokan tudják, tapasztalataink szerint azonban nem elegendő, hogy a posta országosan elismerésre méltó módon támogatja dolgozóit a lakásépítésben, és a kamatmentes kölcsönök nyújtásában is.

1977-ben a posta fejlesztési alapjából 557 dolgozó részesült hosszú lejáratú kamatmentes kölcsönben. Az 1 főre jutó támogatás összege is növekedett, s átlagban meghaladja a 80 ezer forintot.

Már 1977-ben sikerült megvalósítanunk szakszervezetünknek azt a célját, hogy valamennyi olyan dolgozó kérelmét teljesítette a posta — ha nem is a maximális összeggel —, akik az előfeltételekkel rendelkeznek. Növekszik a nem pénzbeni támogatás mértéke is, pl. C-fuvar, bontott anyag biztosítása stb.

A térítésmentes támogatás-

ban részesülők száma és a támogatás összege is növekedett az elmúlt évben. Összesen 77 dolgozó részesült ebben, míg a törlesztések átmeneti szüneteltetésére 6 dolgozó kapott engedélyt. Az igazgatóságoknál létrehozott „TM” alaptól 18 dolgozónak fizettek ki kamatmentes kölcsönt.

Nem érdektelen tudni azt sem, hogy 1969-től 1977-ig a fejlesztési alaptól és a részesedési alaptól összesen csaknem 5000 postás dolgozó részesült kamatmentes kölcsönben, vagy térítésmentes támogatásban. Az e-címeken felhasznált összeg csaknem 335 millió Ft.

Óvodai, bölcsődei férőhelyek vásárlása

Nem gyakori és korántsem általános, de egyesek felvetik és félre is értik az óvodai és bölcsődei férőhelyek vásárlásának, illetőleg más vállalat üzemelésében levő gyermekintézményekben való elhelyezéshez nyújtott vállalati hozzájárulásnak a kérdését. Ezzel kapcsolatban jó tudni szakszervezetünk állásfoglalását és célját.

Budapestén az a célunk, hogy lehetőleg minden postás szülő gyermekét elhelyezze a Posta Szociális Hivatal által üzemeltetett óvodákban. Vidéken — néhány nagyváros kivételével — ez a törekvés saját óvodákkal nem valószínűsíthető, ezért a Posta V. ötéves szociálpolitikai tervében az igazgatóságok részére 10 millió forintot irányzott elő óvodai férőhelyek vásárlására. Sem Budapestén, sem vidéken több szempontból nem érthetünk egyet bölcsődei férőhelyek vásárlásával, vagy idegen vállalatok üzemeltetésében levő bölcsődékben való elhelyezés esetén vállalati hozzájárulással a postaszervek részéről. Ennek oka egyrészt anyagi természetű, ugyanis a bölcsődei férőhelyek létesítése lényegesen többbe kerül, mint az óvodai férőhelyeké. Másrészt, s ez a lényegesebb indok, hogy a bölcsődés korú gyermekek esetében a postás dolgozónak, illetőleg anyának lehetősége van a gyermekgondozási segély igénybevétele. Úgy ítéljük meg, hogy ezek figyelembevételével még a szörvénys és esetenkénti viták is elkerülhetők, mind a postás dolgozó, mind a szakszervezeti szervek részéről.

Közgazdasági osztály

Büszkéek vagyunk rájuk

Kedves ünnepség színhelye volt 1978. február 10-én a Posta Művelődési Központ, ahol a szocialista munkaversenyben élenjáró szocialista brigádok vezetői gyűltek össze.

A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére kibontakozott szocialista munkaversenyben kimagasló munkasikereket elért szocialista brigádok vezetőinek a Szocialista Munkaverseny Győztese kitüntetés adományozta: *Asbóth Mihálynak*, a BUVI-HALEP munkavezetőjének; *Borszék Tamásnak*, Budapest 114 postahivatal kézbesítőjének; *Borszék Endrének*, a székesfehérvári rádióállomás technológusának; *Dénes Tibornak*, Nagybányai postahivatal hírlapkézbesítőjének; *Duhaj*

megyei Távközlési Üzem műszerésének; *Schopp Máriának*, a Posta Központi Távfő Hivatal műszerésének; *Szabó Istvánnak*, a Posta Központi Kábelüzem szerelőjének; *Tóth Kálmánnak*, Budapest 62 postahivatal levélbeosztójának; *Vajda Lajosnak*, a Pécs Városi Távközlési Üzem műszerésének; *Zsákay Zoltánnak*, Debrecen 1 postahivatal előadó-jának.

A kitüntetéseket Kiss Ernő, a Központi Vezetőség titkára adta át. Jelen volt és üdvözölte a kitüntetetteket Horn Dezső miniszterhelyettes, postavezérigazgató is.

Ugyanezt a kitüntetést a szovjet nagykövetségen vette át: *Kanizsár Mihályné*, Kázinbarcika postahivatal kézbesítője és *Megyeri László*, a Soproni Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsának titkára.

Előkészítettük a postaforgalmi szakközépiskola 7DU központjának felszerelését; már az idén működni fog.

A „Ki tud többet a Szovjetunióról” vetélkedőn brigádunk 4. helyezést ért el. Részt vettünk az „Alkotó ifjúság” pályázaton.

Kétszáz óra társadalmi munkában segítettük egyik brigádtársunkat családi házában felépítésében. Rendszeresen sportolunk, sportvetélkedőkön veszünk részt.

ZSÁKAY ZOLTÁNNA a „Marx Károly” szocialista brigád vezetője. Nyolcan vannak, Debrecen 1 postahivatal általános osztályának dolgozói.

Magam már 1957 óta brigádtag vagyok. Brigádunk elérte már az ezüst fokozatú kitüntetést. Mindenki továbbképzéssel, marxista-leninista középiskolán, a postaforgalmi szakközépiskolában stb.

Vállaltuk, hogy az új debreceni létesítmény átadásával együtt járó nehézségeket megoldjuk. Segítünk a szobák berendezésében, így például függönyöket varrunk. Besegítettünk a hivatali munka szinte minden területén, talán ennek is tudható be, hogy a felvételi szolgálatban minden rendben volt. Szívügyünknek tekintettük a kézbesítők kerékpárjainak rendben tartását.

Brigádunk csatlakozott a Láng gyári felhíváshoz. Fő célunk — a postal feladatokhoz kapcsolódva — az éves terv teljesítése.

TÓTH KÁLMÁNNA Budapest 62 postahivatal „Dobó Katica” szocialista brigádjának vezetője. — A fiókberendezéssel foglalkozunk — mondja.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére 400 óra társadalmi munkát vállaltunk. 1200 órát teljesítettünk. Brigádunk minden tagja részt vett a karácsonyi csúszforgalom lebonyolításában. Nehéz volt, de sikerült. Igen nagy megtiszteltetés az egész brigádunk a kapott kitüntetésem. Köszönöm.

Garamvölgyi András

25 éves a PKTH

Divat lett a távirat...

Kevés ember lehet Budapesten, aki nem ismeri, nem látta még azt a száz évnél is öregebb házat, amely a Petőfi Sándor utca és a Városház utca között nyújtózik el robusztusan, méltóságteljesen. Kívülről nézve olyan, mint a többi öreg ház. Nincs rajta semmi szokatlan. Csendes, nagylakos. De benn az épületben, főn az emeleten egy ötvenhatos tizenhat méteres teremben éjjel-nappal cseng a telefon, kopog az írógép, hallik az emberi beszéd.

Ez a ház adott otthont 1873-ban az akkor már 18 esztendőes ifjú magyar távirtnak, s ad napjainkban az utódnak, a Posta Központi Táviró Hivatalnak is. Az intézmény tehát 118 éves. A napokban mégis negyedszázados jubileumot ülték a hivatal dolgozói. Ennek a kettősségnek egyszerre az az oka, hogy a PKTH jelenlegi arculatát és szervezeti felépítését 1953-ban nyerte el. Azóta van országos jogkörök, hiszen a vidéki igazgatóságok táviró- és telextevékenysége ugyan csak hozzájuk tartozik.

A jubileum alkalmából Kovács Ferenc igazgatóhelyettest kerestem meg, hogy úgy is, mint vezető és úgy

is, mint régi távirászt muntassa be dióhéjban ennek a 25 évnek a legfontosabb eredményeit, változásait.

— Megkérem, szíjjon talán először a klasszikus szolgálatáról, a táviratról.

— Azzal kezdem, hogy divat lett a távirat. Természetesen megmaradt a halál és a születést gyorsan közölni akaró üzenetjelleg is, meg a születés- és névnapot közlő újabb hagyomány is, de tematikájában olyan gazdag és változatos lett, mint amilyen maga az élet. Távirat megy a ballagó diáknak barátaitól és rokonaitól, a mamának anyák napjára, a tanárnak pedagógusnapra, a gyermeknek gyereknapra, a szerelmes táviratban közli a vidékre utazott kedvesével, hogy szereti... Magyarországon egy évben 11 millió táviratot adnak fel, többet, mint amennyi a lakosság összlétszáma.

— Hogy bírják ezt emberrel, idegzetel és felszereltséggel?

— A táviratermünkben több mint száz dolgoznak. Többesgűl asszony. Hát nem szanatóriumi munka, hiszen a kezelőnek naponta átlagban 26 ezer táviratot kell feldolgoznia. Hát ennyit az idegekről. Egyébként a táviróhálózat automatizálása 1964-ben kezdődött és rá három évre befejeződött. Ezt megelőzően 1 feladott táviratból 5.1 kezelő távirat lett. Napjainkban három és félre csökkent a kezelési érték. Az automatizálás minimálisra csökkentette az időt, lerövidítette a munkát és a csonkítási veszélytől sem kell ma már rettegni. És hadd mondjam el, kicseréltük a nehéz fülhallgatókat, mellbeszélő szerkezeteket könnyű, kényelmes eszközökre. Távirásztársaink ezeket „ürhajós beszélőnek” hívják. Fejlesztési elképzeléseink már közel járnak a megvalósításhoz. A katódugárcsőves megjelölt, egy újfajta „távirógép” kísérletezési idejét éljük. Ez olyan készülék, amelynek képernyője és billentyűzete van. A „gépelt” felvett szöveg ezen a képernyőn jelenik meg. S ha a felvevő befejezte a munkát, azután már mindent a gép csinál. Magától, a rendeltetési helyen csak egy kézbesítőre

van szükség, aki a táviratot a címzethez juttatja. Hát így fest a perspektívánk.

— Honi telexszolgálatunk mindössze 36 éves. Hallhatnánk valamit tevékenységüknek erről a területéről is?

— Az ötvenes évek elején alig valamivel több, mint 200 telexelőfizetőnk volt. Napjainkban közel járunk a hétézerhez. Telexközponkjaink száma tavaly 27 ezer volt, ezekből a budapesti kívül öt: a debreceni, a miskolci, a pécsi, a szegedi és a veszprémi főközpont. A belföldi és a nemzetközi központjaink automatizálását épp megalkulásunk idején, 25 éve kezdtük el. Eleinte a nemzetközi forgalomban az egyirányú automatizálást valósítottuk meg. De 1964-re már 12 európai ország telexelőfizetőivel tudunk a kimenő forgalomban is közvetlen távhívást teremteni. Jelenleg minden számított országgal képesek vagyunk a kézi kezeléssel központ nélkül, közvetlen távhívást kezdeményezni. Ez azt jelenti, hogy Európában 22 és a tengerentúlon további 15 ország előfizetőivel tudunk közvetlen telexkapcsolatba lépni. A központok segítségével viszont 14 év alatt 162 országgal nyitottuk meg a telexkapcsolatot. A szocialista országok között az 5.86 telexsűrűségünkkel az NDK és Csehszlovákia után a harmadik helyen állunk.

— Mit jelent a telexsűrűség?

— Hogy 10 ezer lakosra mennyi telexelőfizető jut.

— A madarak csiripeik, hogy a telexszolgálatat fantasztikus fejlesztés előtt áll. Mi igaz ebből?

— Minden. Várhatóan 1980-ig üzembe helyezik a táviróprogram-vezérlő elektronikus központot, amelyben benne lesz az előfizetői, a belföldi és nemzetközi közforgalmú, valamint az a legújabb szolgáltatás, amellyel a termelési tevékenységet — naprakész adatokkal tudjuk majd segíteni: a datex is. Az integrált új központ mindent fog tudni. Talán még azt is, hogy e sorok írójának mi a neve? Én nem akarom próbára tenni, megmondom inkább: Szabó Iréne

Kiss Ernő titkár átnyújtja a kitüntetést Németh Kálmán brigádvezetőnek

Istvánnak, a Posta Központi Járműtelep gépkocsi-szerelőjének; *Góra Józsefnek*, Szeged postahivatal távbeszélő-kezelőjének; *Győrfi Gyulának*, Nyíregyháza 1 postahivatal kézbesítőjének; *Képes Lászlónak*, a HTI távbeszélő-kezelőjének; *Kiss Lajosnak*, a József Távközlési Üzem szerelőjének; *Németh Kálmánnak*, Sárvar postahivatal kézbesítőjének; *Pék Józsefnek*, a Csongrád

PÉK JÓZSEF, a „Szabadság” szocialista brigád vezetője. Tizennégy tagú brigádja Szeged távbeszélő-központjában dolgozik.

— 1960-ban alakultunk — mondja. — Már háromszor elnyertük az arany fokozatú kitüntetést. Az elmúlt évben vállaltuk, hogy a mellékközpontok vizsgálatát és riasztóberendezését, társadalmi munkában felülvizsgáljuk.

Debrecenben is jókedvvel köszöntött a lakosság az új esztendőt. Ilyenkor szokás megfellekedni mindenről, hiszen nem sokára úgyis „új életet kezdünk”. S hogy ez a távirat is a posták sem kivétel. Azt a kép bizonyítja: a debreceni nagyalomás előtti levélsekreny december 31-én 23 órakor. A környéken sehol egy postás. A levélsekrenyén kis tábla piros betűkkel: „Ürített óránként.” Nem győzők várni, megy a vonatom. G.

AR-konferencia Szegeden

A III. AR-konferencia rendezésének jogát a Szegedi Postaigazgatóság kapta meg, s a megbeszélést a Tisza Szálló hangversenytermében még december 15-én és 16-án tartotta meg. Az AR-konferenciák célja addig az volt, hogy az ország postás távközlési szakembereinek újabb ismereteket adjon az új rendszerről. Ismertessék az előadók és a felszólalók mindazokat az új ismereteket, melyeket az előző konferencia óta megszereztek. Közreadjanak olyan vitaalapot szolgáló megállapításokat, javaslatokat, amelyek — az LM

dásait. Az Állami Tervbizottság hozzájárult ahhoz, hogy még az ötödik ötéves tervben vásároljunk egy 6—7000 vonalas elektronikus telexközpontot és azt helyezzük üzembe.

A távbeszélő-alközpontok terén is megnövekedett az igény a rendszer új generációját. A BHG eljutott a fejlesztésnek arra a szintjére, hogy rendelkezik kvázielektronikus alközpontokkal (QA — 96, QA — 512). A hazai ipar további feladata az, hogy megteremtse ezekhez a rendszerekhez a gyártás feltételeit.

A hatodik ötéves tervdószakban meg kell kezdeni a kvázielektronikus, vagy elektronikus főközpontok tranzit és rurál központok telepítését, de azt megelőzően el kell indítani a szakemberek felsőfokú képzését. E kérdésben a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolára kívánunk támaszkodni. Az új áramellátó berendezések jól működnek, vizsgálatok sok jó tapasztalatot hozott. Szólni kell arról is — mondta Orova József a további feladatok, az anyagi lehetőségeket, és meghatározta a konferencia célját.

Elmondotta, hogy a Magyar Posta a következő tíz évben az AR-technikára alapozza hálózatának építését, fejlesztését — elsősorban a nagyvárosi hálózatban, gyűjtőkörökben. Az iparral együttműködve foglalkozni kell a rendszer új generációjának bevezetésével. Az együttműködésünk során vizsgáltuk az elektronikus telexközpont és a kvázielektronikus központok kiválasztásának megol-

ki a Postal Tervező Intézet, a DELEP-pel, a BHG-val, a Posta Kísérleti Intézetrel és a Budapesti Kábelüzemmel.

A további előadások a már üzemelő AR rendszer tapasztalatait tárták a szakemberekből álló hallgatóság elé. Nincs módunk a csaknem tíz előadás ismertetésére, szemléltető adatainál fogva egyet megemlítenék: A hódmezővásárhelyi ARF—102-es központ a hazai első crossbar rendszerű központok egyike. *Csoma Gyula*, a főközpont vezetője elmondta, hogy a Nikola Tesla gyár által készített központ jól bevált, s megbízhatóan működik. Az üzembe helyezés óta szembejövő a hibák számának csökkenése. Az 1973-ban elhárított 67 hibával szemben 1975-ben 17, 1977-ben pedig csupán 6 hibát kellett kijavítani. Jelentős mértékben csökkent a fenntartásra fordított, kiváltóképp a géptermi munkaórák száma.

A konferencia előadásait üzemeltetés és vita egészítette ki. A megbeszélések eredményeit Orova József szakosztályvezető foglalta össze. Előrelépést jelentett a tanácskozás a Pécsen tartott előző konferenciával szemben.

Megköszönte a Postaigazgatóságnak a konferencia körültekintő megrendezését, a jól összehangolt, önmaguk által kidolgozott mérési módszerek alapján végzett vizsgálatok adataival alátámasztott előadásokat, amelyek mind hozzájárultak az előremutató konferencia sikeréhez.

Jakab István

HORDÓPOSTA

Felügyelet nélkül — megelőzve a távközlést

Amikor Kolumbusz nyugat felé hajózva már negyedik expedícióját vezette, megérkezve Nicaraguába, tovább akart hajózni délre, hogy átjárót találjon Indiába. Itt hallotta a bennszülöttektől, hogy ha a szárazföldön kilenc napig utazik, új tengeret talál. Ez volt az első hír a Csendes-óceánról. Kolumbusz nem ment tovább, visszatért anélkül, hogy azt a nagy tengeret meglátta volna.

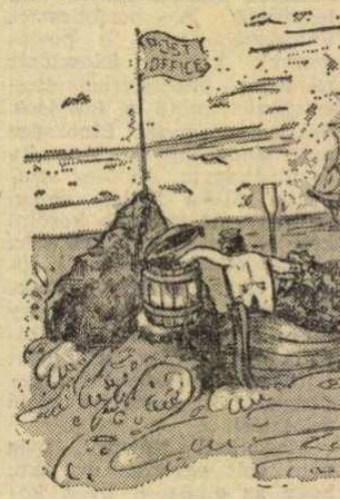
Az átjáró nyugat felé Indiába, és a nagy tengerrel hozott hír, nem hagyta nyugton a tengerészeket, azok közül is a legbátrabbat és legelszántabbat, Magellánt. 1517-ben a spanyol udvar elé terjesztette felfedező útjára vonatkozó terveit. Sikerült is neki 1520-ban behatolnia a róla elnevezett szorosba, és kijutnia a nagy óceánra, amelynek tükre akkor csodálatosan sima és nyugodt volt. Ezért nevezte el Magellán az új világtengert Csendes-óceánnak. Felfedezéseivel nemcsak a Föld gömbalakját bizonyította be, hanem azt is, hogy Amerika külön álló földrész, nem függ össze Ázsiával.

A múlt század közepén egy érdekesről, a hordópostáról adtak hírt a külföldi lapok. A több mint százéves romantikus hangvételű hír szerint a sík tengeren már sok év óta egy olyan levélpostai továbbító berendezés van felszerelve, melyet tisztviselő nem vezet, sőt reá felügyeletet sem

gyakorol. Ennek ellenére a posta továbbítása a legrendesebben történik.

Ezt a postatovábbító hivatalt Amerika legdélibb részének (Patagónia) legmélyebben be nyúló hegyfokán, a Tűzfölddel

két szó: „Post office” (Postahivatal), és alatta vasláncan egy közepes nagyságú hordó függ, melynek vassarkokkal ellátott fedelét bárki kinyithatja, becukkolhatja, mert rajta lakat, zár nincs.

Ez a kis hordó a Csendes- és az Atlanti-óceán közötti továbbító postahivatala — szől a hír, majd így folytatja — működésére a következőképpen történik: az Atlanti-óceán felől a Magellán tengerszoroshoz érkező hajók a szirt fölött függő hordópostához, rendszeres tiszt vezénylete alatt, egy csónakot küldenek. A tiszt a saját útvonaláról hajójukkal hozott leveleket elhelyezi a hordóban, és magához veszi azokat a leveleket és csomagokat, amelyeknek rendeltetési helye abba az irányba esik, amerre vitorláznak. Ugyanígy jár el a Csendes-óceán felől jövő hajó tisztje is.

A hír még arról is tudósít, hogy ezeket a postaküldeményeket pártatlan gondos és figyelemmel kezelik, ahogy azt a nemzetek tengerészeti által elfogadott egyezmény előírja.

Halmi Ida

Kedves Postás Dolgozó!

Székesfehérvár 2. postahivatala egyetemes kézbesítőinek Petőfi, Május 1. és November 7. szocialista brigádja levélben értesítették a főtárgy-
mekváros igazgatóját, hogy a

kettős ünnepek előtti szabad szombatokon teljesített kommunista munkások munkabérét az úttörőpostásoknak ajánlják fel. Ertesítésükre a következő választ kapták:

A legőszintébb nagyrabecsülésünket és köszönetünket fejezzük ki azért a meghatározóan szép és önzetlen adománnyért, amellyel Önök a társadalom gondjaira bízott — és éppen a felelősségteljes postai tevékenységben örömeiket lelő — gyermekeinknek nagy emberi élményt nyújtottak. Nehéz volna leírni ennek az iskolában is szorgalmas tíz-egynéhány kis postásnak a boldogságát, amikor közöltük velük, kik, milyen nagy ajándékkal kedveskedtek nekik. Rögtön megindult a kis postás kollektívában a tervezgetés is. Az Önök ötletével, egy szép kirándulással értékett egyet mindnyáján. Mégpedig a Kulcs községben levő postás turistaházba szeretnének menni. Már azt is kiszámították, hogy a postaigazgatóság meg a gyermekváros részéről is mindig kapható autóbusszal és egyéb segítséggel ez a már pontosan ismert 4420 forintos ajándékösszeg nem egy, hanem háromnapos kellemes üdülésre is elegendő lesz. Az az elgondolásunk, hogy Kulcs községbe utazva Székesfehérvárra is betérünk, hogy gyermekeink személyesen is találkozhassanak azokkal a nagyszerű felnőttekkel, akik példát mutattak arra, hogyan kell igazi közösségi ember módján élni.

Megköszönve értékes adományukat, mindnyájukat tiszteltetl és sok szeretettel köszöntjük gyermekeink és a magunk nevében.

Dr. Asztalos Ferencné,
az úttörő-postahivatal vezetője

Dr. Barna Lajos,
a gyermekváros igazgatója

Postahivatalunk kézbesítői az idén is hasonló kedvességre vállalkoztak. Felajánlották, hogy a folyó évben esedékes kettős ünnepek előtti szabad szombatjukon teljesített kommunista munkások munkabér-

rét az igazgatóság területén működő bicskei és dabasi postaforgalmi szakközépiskola növendékeinek ajánlják fel.

Cser János
hivatalvezető

Miért nincs RK táviratlap?

A szakszervezetünkhoz rendszeresen beérkező információk jelentésekből derült ki, hogy csaknem valamennyi igazgatóság területéről a nagy forgalmú, V—VI. osztályú hivatalok szava tették az RK díszítvárlapok hiányát. Emiatt sok kellemetlenség adódik. Részben az igénybevevők reklamációjára, részben a díjtérítési kötelezettség miatt. Ez utóbbi még tetemes pluszmunkát is jelent. Panaszkodják a postahivatalok, hogy a rendelések, sőt még a pótrendelések, a díjtérítési igényeiket. Valamelyik nagyhivatal meg is jegyezte, hogy eleinte folyt a nagy reklámozás, a telefonkönyvek is kínálták a választékot, mire azonban a közönség megkedvelte, hiánycikké váltak ezek a valóban felhasználható részkar díszítvárlapok.

Megkérdeztünk egy-egy budapesti nagyhivatalt is, hogyan vannak ellátva. A fővárosban valamelyik kedvezőbb a helyzet, de itt is előfordul, hogy éppen a legszebb, a legkelendőbb fajtából, az RK 4-ből fennakadás mutatkozik.

Mit mond ezekre az észrevételekre a Posta-vezérigazgatóság Távközlési forgalmi ügyosztálya? Felkerestük Oktánné Varga Zsuzsát, mint ebben a kérdésben a legilletesebbet. Megkérdeztük, mi az oka a táviratlapok hiányának, valóban országos jelenségről van-e szó, és mi várható a jövőben.

Kérdéseinkre a választ azzal kezdte, hogy 1970-ben, amikor ezt a szolgáltatást bevezették, még attól tartottak, hogy ez a „luxus-szolgáltatás” nem lesz eléggé keresett. De tévedtek. A közönség, 25 Ft-os ára ellenére, nagyon megkedvelte, kereste, úgy hogy 1972-re már 4 fajta volt forgalomban. A kereslet számokban fejezhető ki a jégérzékelhetőbb. Amíg 1970-ben 8185 RK-távirat kézbesítésért kérték, addig 1977-ben már 586 199 db, tehát több, mint a hetvenszerese fogyott.

A vezérigazgatóság a gondok ismeretében országos felmérést végzett, amiből igen érdekes dolgok derültek ki. Valóban nagyon sok postahivatalban egy darab sem volt, viszont némelyiknél a gazdasági túlzott gondosságból 6—8 hónapra valót is tárolt.

Eddig a Képcsarnok Vállalatnál, mint forgalmazónál, azon kívül, hogy gondot okozott az NDK-ból származó alapanyag beszerzése, fokozta a nehézséget, hogy a köztársasági munkát manuálisan végezték. Ez a teendő idő- és munkaigényes, nem győzték. 1978-ban már ráterít a nagyüzemi

technológiára, ennél fogva erre az évre már 1 millió 100 ezer db-ot igazolt vissza a vállalat.

Bücsúzóló Oktánné megkérte, hogy két fontos dologra hívjuk fel a postahivatalok figyelmét. Mindenekelőtt arra, hogy a gazdaságok kéthavi szükségletnél többet ne tároljanak, inkább küldjék vissza az Anyagszertárnak, hogy — addig is, amíg a hiány várhatóan rövidesen megszűnik —, a jelentkező igényeket ki tudja elégíteni.

A másik kérdés, hogyha a rendelésekből az RK-lapok igénylését az Anyagszertár kihúzná, olyan pótrendelést küldjenek, amelyen kizárólag az RK díszítvárlap szerepel, mert az ilyen pótrendelések nem kerülnek irattárba, hanem szem előtt vannak, fektetik a kérelmet mindaddig, amíg a kérelmező hivatal igényét ki nem elégítették.

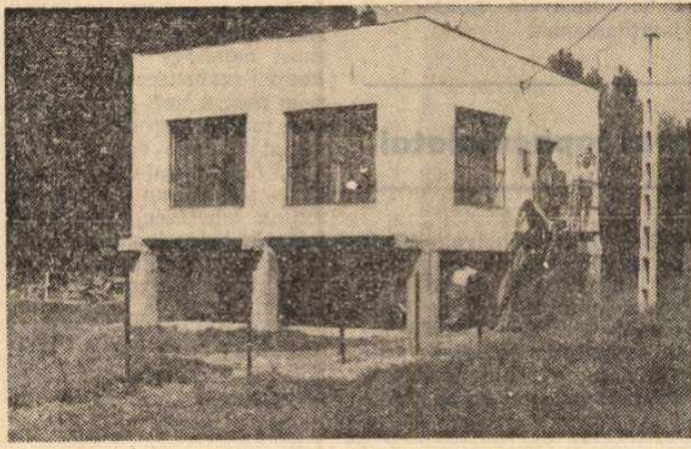
Erre a két említett szempontra az igazgatóságok is fokozottan ügyeljenek ellenőrzéseik során.

Török Lászlóné

Társadalmi összefogásból vizsgáztak kitűnőre Nyíregyháza 2. postahivatal dolgozói. Hét éve született a gondolat: a nyíregyházi járás szakszervezeti tagságának szüksége lenne egy saját hétvégi pihenőházra, nyaralóra.

Nagy Istvánt, a Nyíregyháza 2. postahivatal vezető-helyettesét, a járási szakszervezeti bizottságának titkárárt kértük meg, hogy eleve-nyítse fel a december 17-ig eltelt időt. Ugyanis ekkor köszönte meg a járás az építkezés résztvevők munkáját, valamint itt kapták meg a legkiválóbbak a megérdemelt jutalmakat.

— Először Nyíregyháza-Sóstón, a fürdő területén szeretnünk volna bérelni vagy építeni egy kabint, illetve

Január 27-én, délután, a Váci utcai kultúrteremben rendezték meg a Budapesti Postaigazgatóság 25 éves jubileumi ünnepségét. A résztvevők négy megyéből, hétezer ember képviselésében jöttek el, hogy megemlékezzenek az elmúlt két és fél évtizedről, valamint képet kapjanak a jövő terveiről. Szathmári Géza igazgató és Süttö István iszt-titkár köszöntöje után Juhari István vezérigazgató-helyettes beszélt a következő öt év feladatairól. Megtudhattuk, hogy az igazgatóság dolgozóinak 3,5 milliárd forintra kell teljesíteniük a bevételi tervüket. Ebből a fejlesztésre 1,2 milliárd forintot költenek. A Budapesti Postaigazgatóság a második legnagyobb létszámú közép-fokú szerv az országban. Fővárosi szinten, de mostohább munkakörülmények között kell mindennap helytállnia hétezer dolgozójának, s hogy valóban eddig is minden tőlük telhetőt megtettek, azt bizonyították az ünnepség végén átadott kitüntetések.

A kitüntetettek között volt két beszélgető partnerem: Flórián István, a Magasépítési osztály és dr. Schiller László, a Jogi és igazgatási osztály vezetője. Dr. Schiller László a következőket mondta az igazgatóság felépítéséről:

— 1953 januárjában alakultunk meg, mint Budapesti Postaigazgatóság. Addig közép-fokú igazgatási teendőinket a Budapesti Igazgatóság látta el. Több-szöri átszervezés után alakult ki jelenlegi formánk. Igazgatóságunkhoz 580 postahivatal, öt megyei távköz-

Ketten a hétezerből

Jubileumi ünnepség
a Budapesti Postaigazgatóságon

lési üzem (Észak- és Dél-Pest megyei, Fejér, Komárom és Nógrád megyei), egy hálózati üzem, valamint a javító és szerelő üzem tartozik.

Flórián Istvántól arról érdeklődtem, milyennek látja a postahivatalok jelenlegi műszaki állapotát?

— Kiegészítőnek, de ez nem azt jelenti, hogy nincs javítanivaló, hiszen a postahivatalok építése során csak a 60-as évek közepétől kezdünk a mennyiség mellett a minőséggel is törődni, addig csak a mennyiség volt a fontos, hiszen a felszabadulás után, amikor számvetést készítettünk a háborús pusztításról, mi, műszaki emberek is úgy láttuk, legalább ötven évre lesz szükség, hogy a romokból újra építsük a postahálózatot. Az igazgatóság megalakulásának idején a kezdeti lépéseken már túl voltunk, de az új beruházásokra még nem volt hitelkeret. A 60-as évek végére viszont nagy beruházások egész sorára nyílt lehetőség. 1977-ben egy felmérést készített osztályunk, amelyből megállapítható, hogy a hivatalok 74,4 százaléka korszerű, alkalmas rendeltetésére 28,6 százaléka átalakításra szorul, de életveszélyes hivatalunk már nincs.

Milyen új beruházások valósultak meg az elmúlt év folyamán?

— Átadtunk 25 új postahivatalt, valamint több postaforgalmi épületet. Jelenleg az új crossbar központok megépítése a legfontosabb feladatunk. Az idei évben Tatabányát és Salgótarjánát kívánjuk bekapcsolni a távhívásba. Szociális létesít-

Süttö István iszt-titkár üdvözlő az ünnepség résztvevőit

ményeink közül az érdeklődő építését kívánom megemlíteni.

— Milyen szervezeti változások jelentettek fordulatot az igazgatóság munkájában?

— A megyei hivatalok megszervezése, a műszaki fenntartási, később a megyei távközlési üzemek, körzetmesterségek és a hálózati építő üzem létesítése — vállaltotta Schiller László.

Közben az igazgatósági törzs szervezete is jónéhányszor megváltozott. Jól mu-

tatja ezt dr. Schiller László számtalan megbízatása: 1953-ban a terv- és pénzügyi, majd a terv- és munkaügyi, később a terv- és ügyviteli, 1965-től pedig a jogi és igazgatósági osztály vezetője volt.

— Miért volt szükség többszöri átszervezésre?

— A gazdasági és társadalmi fejlődés hozta magával ezeket a változásokat, az igazgatóság területén ugyanis számtalan település, város és község ment át hatalmas ivari és gazdasági fejlődésen, ami a postaszervekre is hatással volt.

Beszélgető partnereimről elmondhatom, hogy mindketten az idősebb generációhoz tartoznak. Flórián István 72 éves, 48 év postai szolgálat után ment nyugdíjba 1963-ban, de jelenleg sem vált meg munkahelyétől és korábbi beosztásától. Több-szöriösen kitüntetett kiváló dolgozó. Társa Schiller László 20 éven át volt vezető propagandista, s nyugdíjba vonulása alkalmából megkapta a Munka Érdemrend bronz fokozatát.

Farkas János

Meghívás egy gyilkos vacsorára

A paródia egyidős a filmművészetrel. Tiszteletlen műfaj, hiszen elsősorban azt veszi észre, ami a kipécézett alkotásban, annak szereplőiben elnagyolt vagy nevésségek. Parodizálni lehet például a legionista regényt, ahogyan P. Howard néven Rejtő Jenő tette vagy, a detektívfilmet, a krimi.

Mi kell hozzá? Mindenekelőtt olyan történet, amely ha komolyan venné a szerző, Agatha Christie-nek is dicséretre válna. Nem véletlenül említettem a nemrégiben elhunyt idős hölgyet, a krimikirálynőt, hiszen az amerikai vígjáték egyik leg-

ünnepebb szerzője, Neil Simon, *Meghívás egy gyilkos vacsorára* című színes bűnügyi vígjátékát hamisítatlan Agatha Christie-i stílusban bontotta ki. Hősei — az öt közismert nyomozószemély — meghívót kapnak a külön, bogaras milliomos, Lionel Twain vidéki kastélyában tartandó „gyilkossággal egybekötött vacsorára”. Twain úr ugyanis úgy gondolja, túl tud jártani valamennyiük eszén.

Afféle vetélkedő tanuló le-
szünk tehát. A nyomozók — akik között ott van Hercule Poirot és Miss Marple parodizált figurája — mindent megtesznek, hogy ki-ki magá-

nak szerezze meg a rejtély megoldására kitűzött egymillió dolláros jutalmat.

Neil Simon forgatókönyve igazi bravúrdarab, még akkor is, ha a film végfelé veszít a frissességéből. A bevezető ugyanis az ötletnek ritkán látott tűzijátékát robbantja, s a néző hamarjában nem tudja eldönteni: min is mulat annyira jóízűen, a mulatságos fordulatokon, avagy a szellemes párbeszédeken. Simont leginkább Molnár Ferenchez rokoníthatjuk, hiszen kisujjában van a mesterség minden csínja-bínja. Ráadásul a magyar mestert túlszárnyalja, mert nemcsak a színpadot ismeri kitűnően, hanem a filmsiker követelményeit is.

Parodisztikus vonásai ellenére hiba volna mélyebben a film történetébe beleboncolódni, hiszen vonzóereje éppen abban van, hogy ami a következő pillanatban történik: az váratlanul éri a nézőt. Elégedjünk meg hát azzal, hogy professzionista módra megcsi-

nált filmvígjáték, amely kacagtató módon gúnyolja ki a krimibirodalmat és legendás figuráit.

Rendezője, Robert Moore, remek tempót diktál és mulatságos alakítást nyújtó sztárok egész sorát vonultatja fel. Előszörban a vak komornyikot megismerő kitűnő Alec Guinness-t emelhetnénk ki, de méltó partner, a fanyarul szellemes David Niven, a stílus-tól hozó Peter Sellers, a Columbo-történetekből jól ismert Peter Falk, a remek Maggie Smith és Elsa Lanchester. A milliomos — ez külön érdekesség — Truman Capote, a neves amerikai író játssza.

Az angol vígjáték jó hagyományait élvezi ez a másfél órá, sok-sok nevetést, kellemes kikapcsolódást nyújtó, hamisítatlan krimilégkört árasztó, a műfai minden kellekét felvonultató (és azt kicacagó), utóbb képtelenségbe átsapó, magyarul beszélő igazán szórakoztató film.

Abel Péter

Hétvégi ház — közösségi munkával

űdültöt vásárolni. Ez a kihasználási lehetőségekhez képest túl drága lett volna az akkor még szerény anyagiakkal rendelkező járás számára.

Az a szándék, hogy építsünk, megmaradt. Kapóra jött, hogy a Nyíregyháza 1. postahivatal gondnoki lakásának bontási jogát megkaptuk. Bár sokan kételkedtek a munka sikerében, mégis hét végéről hét végére egyre többen jelentek meg a helyszínen. Egy év múltán már csak rendezni kellett a le-

bontott anyagokat. Ekkor jutott tudomásunkra, hogy Tokajnál a Tisza-óparton, helyesebben a rakamazi Tisza-parton, hétvégi telkeket parcelláznak. Tárgyalásokat kezdtünk a rakamazi tanácsal.

Az eltelt idő alatt több egyesülés folytán a debreceni terület legnagyobb létszámú szakszervezeti szervévé fejlődöttünk. Az ötszáz tag-ságot 73 hivatal dolgozó adja. A Debreceni Postaigazgatóság, szakszervezeti tanácsa és a nyíregyházi járási szakszervezeti bizottság közösen telket vásárolt a Tisza partján, nagyon szép környezetben, a tokaji strand mellett. Egy tervező ismerősünk társadalmi munkában készítette el a felépítésre váró nyaraló rajzait.

A kezdet megint nehéznek bizonyult. Szerencsére dolgozóink már sok ház felépítésében részt vettek, s gyakorlatuk lelkesedéssel párosult. Az alapok lerakásától az utolsó sokk beveréséig szinte minden csak szombaton és vasárnap, vagy ünnepnapokon készült. A három szoba-összkomfortos ház szakipa-

ri munkáit is mi csináltuk. Tapétázni ugyan egyikünk sem tanult, de bizonyára sokan nem is hinnék el, hogy nem szakavatott mesteremberek keze munkája. Az épület elkészítésére több ezer társadalmi munkaórát fordítottunk. Vannak dolgozók, akiknek munkaidejét csak hetekben és hónapokban lehetne mérni. Nyíregyháza 2-ből 73-an vették ki részüket a munkából. Közülük is kiemelkedett Kodák János, Bakai András, Vári Ferenc, Varga Mihály.

Ezek a kollégák sok szabad idejüket töltötték munkával, a pihenés és szórakozás helyett. Családjaik megértő hozzájárulása is segített, hiszen ez később számukra is kamatozik, mert elsősorban ők fognak ott pihenni a május 1-i nyitást után. Természetesen minden postás dolgozót szeretettel várunk.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az összes társadalmi szervezetnek, amelyek támogattak és segítettek minket. Hálások vagyunk azoknak a dolgozóknak, akik sajátjuknak érezték a feladatokat.

Az első mozzanatoktól az átadásig hét év telt el, s hogy a fázisok nem voltak hiábavalók, arra a felépült ház a bizonyíték.

Tornai Péter

PÁLYÁZAT

A SZOT Ifjúsági Bizottság és a Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetőségének Köznevelési, Kulturális, Agitációs és Propaganda Osztálya pályázatot hirdetett szakmunkástanulók politikai kulturális nevelésében, osztálytudatuk, szakma- és munkahelyszeretetük, közösségi gondolkodásuk fejlesztésében, saját érdeküldelmük ellátásában kialakítható módszerekkel.

A pályázaton részt vehetnek a szakmunkásképző intézetek és kollégiumok elméleti és gyakorlati tárgyakat oktató pedagógusai, valamint a szakmunkástanulók nevelésében, oktatásában közreműködő üzemek, vállalatok dolgozói.

A pályaműveket 3 példányban, jellegűl kell beküldeni a SZOT Ifjúsági Bizottságához (Bpest, VI. Dózsa György út 84/b.).

A pályázat terjedelme nem haladhatja meg a 20 írtott sortávolsággal gépett oldalt.

A beküldés határideje: 1978. április 30.

Az eredményhirdetés időpontja: 1978. június.

I. díj 5000,
II. díj 3000,
III. díj 2000 forint.

Van-e megoldás, lehetőség a kishivatali kézbesítők szabadnapjára?

Nemrégiben foglalkoztunk lapunkban a vidéki postai igazgatóságok egyik legnagyobb problémájával, a kishivatalokban dolgozó forgalmi tiszták, de főleg a kézbesítők szabadsága kiadásának nehézségeivel. A megkeresettek akkor csak érintették a másik — nem kevésbé jelentős — kérdést, ami egyelőre megoldhatatlan, a 44 órás munkahét biztosítását. Aki a postához szegődik (inkább múlt időben, mert az érintett kézbesítők nagy többsége évtizedek óta végzi ezt a nehéz munkát) számol azzal (ez is „t” betűt igényel), hogy szombatja, se vasárnapja. A népgazdasági ágazatainak nagy részében bevezetett 44 órás munkahét óta azonban ez a kérdés „borotvaélre” állt, mert ha már szombat sincs és vasárnap sincs, legálább egy-egy szabadnap lehetne. A témát különösen előtérbe helyezi, hogy a fiatalok még viszonylag magasabb fizetésért sem szívesen vállalják ezt a szünet nélküli munkakört, mert a vidéki ipartelepítés követke-

tében válogathatnak olyan beosztások között, melyekben a munkakörülmények sokkal kedvezőbbek.

A postaigazgatóságokon születtek kezdeményezések, hogy e társadalmilag rendkívül fontos feladat elvégzéséhez javítsák valamelyest a körülményeket — de sajnos, az objektív akadály túl sok.

Hogy a Postás Dolgozó most ezt a kérdést tűzte napirendre, annak az adott időszerep, hogy a Debreceni Postaigazgatóság tavaly nyáron készített javaslatát (címe: Javaslat a kisebb forgalmú postahivatalok kézbesítési rendjének részbeni módosítására) február 9-én országos értekezleten (gazdasági igazgatóhelyettesek és szakszervezeti képviselők részvételével) vitatták meg. Néhány nappal korábban a Debreceni Postaigazgatóság vezetőjénél, dr. Szilágyi Gábornál és a szakszervezeti tanács titkáránál, Harangó Istvánnál tájékoztottunk a nagy körültekintéssel készített javaslatuk felel.

Fokozottabb törődés

— A javaslatot közös munkabizottság — igazgatói és szakszervezeti — dolgozta ki. A mozgatórugó: dolgozóink iránt érzett felelősség és a tőlünk telhető fokozottabb törődés. Több mint 300 kis forgalmú hivatalunk van. A tavalyi kishivatali tanácskozáson sokan felvetették a szabadnapok igényét. Kézbesítők dának erősen előregedett, értethető, hogy szükségük van néhány napra egy kis pihenésre. Mi tavaly megígértük, hogy igyekszünk segíteni. Kidolgozott javaslatunk, tudjuk, gondjainkat egészében nem oldja meg, de a jelenlegi helyzethez képest mégis bizonyos fokú előrelépést jelentene. A közeljövőben zajlanak le — járási székhelyenként — az ideai kishivatali tanácskozások, ezek ugyanakkor szakszervezeti taggyűlések is lesznek. Most számon kérjük majd tőlünk: ígéretünket teljesítjük-e?

Havonta két szabad hétfő

A javaslat 16 oldalon elemzi, adatokkal alátámasztva a Debreceni Postaigazgatóságokhoz tartozó hivatalok különösképpen a kisebb forgalmú hivatalok kézbesítési rendszerét, helyzetét. Néhány idézet:

„A vezérigazgatóság által előírt szolgáltatási és kézbesítési rend a hírlapokat egyesített kézbesítők útján kézbesítő hivataloknál:

— Szombati napokon a postai munkaidőcsökkentésről szóló 21/1974. vig. sz. utasításban meghatározott küldeményeket és hírlapokat kell kézbesíteni — elvileg 4 óra alatt. Ennek betartása a kézbesítők számára hosszú, a hírlapok darabszáma, a hírlapok gyakori hétvégi megjelenése miatt nem lehetséges. Emiatt összevont járássokban történő kézbesítést nem vállalnak.

— Vasárnap, illetve munkaszüneti napokon, igaz, hogy csak a soron kívüli kézbesítést kell ellátni, és a hírlapokat kivinni, de a hírlapok, színes lapok viszonylag magas darabszáma és nagy súlya miatt az összevonas szintén nem megy.

— Hétfőn kell kézbesíteni a szombaton, vasárnap és hétfőn érkezett küldeményeket, továbbá pénzkifizetési köte-

lezettség is van — az összevonas ugyancsak nehézségekbe ütközik.”

Az igazgatóság — szem előtt tartva a vezérigazgatói utasítást — 1968-ban kísérletképpen a következő munkarendet alakította ki:

— Szombaton csökkentették az utalványkifizetést, de előírták az ajánlott, a tértivevényes küldemények, szállítólevelek, közönséges levelek kézbesítését. Elmaradt a szabadszombatos jogi szemlélyek küldeményeinek kézbesítése:

— Vasárnap és munkaszüneti napokon a jogi szemlélyek küldeményein és az utalványokon kívül minden más küldeményt a hírlapokkal együtt kézbesítenek. Mivel a hírlapok miatt a kézbesítők járását úgyis végig kell járni, a postai küldemények kézbesítése nem jelent lényeges többletmunkát.

E rendszerben a szombati munka 4 óra helyett 5–6 órát, a vasárnapi pedig 8 óra helyett 6–7 órát vesz igénybe.

A hétfői napot tehermentesíti a fenti szervezés. Csak a soron kívüli kézbesítésszolgálatot kell ellátni, továbbá a hétfőn érkező küldemények, hírlapok kézbesítését.

Ez viszonylag olyan csekély, hogy lehetővé teszi kézbesítők összehívását, s ezzel egyes kézbesítők részére a heti pihenőnap hétfőn történő kiadását.

Ez a kézbesítési rend lehetővé tette, hogy a kézbesítők havonta két pihenőnapot kaphassanak (a másik két napot a szabadsághoz csatolják). A két nap azonban egyre csökken, ha hétfőre esik a nyugdíjkifizetés. Ha azonban arra gondolunk, hogy városokban 7–8 nap alatt fizetik ki a nyugdíjakat, a kisebb településeken pedig 3–5 nap alatt, meg lehetne szüntetni a hétfői napokon való kifizetést. (Az is nyomós szempont, hogy a falusi lakosságnál a nyugdíj

Ahol egy kézbesítő van

A javaslat elfogadása, bevezetése hatása igen kedvező lenne, ha a hétfői nyugdíjkifizetés megszüntethető.

— Mintegy 450–500 kézbesítő részére havonta személynként egy többletpihenőnapot biztosítana. Tíz hónapot nézve ez 2500 pihenőnapot jelent.

— Anyagi megtakarítást is eredményezne, elmaradna az évente ilyen címen kifizetett 200 ezer forint körüli túlóradíj, vagy a pihenőnap utólagos kiadásával járó költségcsökkentés.

— Forinttal azonban nem mérhető az a jelentősége, hogy kéthetenként szabadnaphoz juthatnak a kézbesítők. A hivatali belső dolgozókkal szemben még így is hátrányos a helyzetük.

A bér- és költségmegtakarítás összegét helyesen lenne az alkalmi kézbesítők, illetve munkavállalók bérének fejlesztésére fordítani.

A fent ismertetett kézbesítési rendszer továbbfejleszthető, hogy az I–II. osztályú hivatalokban dolgozó egyetlen kézbesítő is szabadnaphoz jusson.

Az igazgatóság tapasztalatai szerint ezekben a hivatalokban a hétfői kézbesítés iránti társadalmi igény lényegesen csökkent, éppen a vasárnapi többletkézbesítés eredményeként. Ezért elképzelhető, hogy a helyi szervek és a lakosság is megértéssel fogadná a kézbesítési rend módosítását, vagy például ügyeleti szolgálat bevezetését, esetleg a legszükségesebb feladatok társadalmasított ellátását. Bizonyára tudják, elismerik, hogy egyetlen kézbesítőjük milyen emberfeletti munkát végez a hét minden napján. Az érem másik oldala őket is érinti, van-e utánpótlás. Kis lélekszámú településeken a támogatás valószínűleg megszereshető.

A lakosság számára tulajdonképpen a szolgáltatás minőségét javítja, hogy a szombaton feladott küldeményeket hétfő helyett már vasárnap megkapják. Hétfőn alig érkezik küldemény, jelentéktelen a Népszerűtőlírók száma, éppen ezért a hírlapágazat hozzásegítheti a kézbesítőt a hétfői pihenőnaphoz, azzal, hogy a kézbesítési kötelezettséget nem írja elő.

Egyedül az utalványok kézbesítésében lenne egy-

nem egyedüli alapja a megélhetésnek.) Elképzelhetőnek látszik, hogy az ilyen utalványok kifizetését öt napban határozza meg a posta. (Az sem elhanyagolható tény, hogy a nyugdíjuttalványok száma és összege alacsony.) A napi ellátmány 100–120 ezer forintba történő emelésével lényegében a kifizetési rend és a nyugdíjasok érdekeinek sérelme nélkül elhagyható lenne a hétfői nyugdíjkifizetés. Ehhez még hozzátehető, hogy a kisebb településeken jobb a közbiztonság, mint a városokban, mert a lakosok jobban ismerik egymást, és a kézbesítők is közvetlenebb a kapcsolataik.

pos eltolódás. A postai pénzküldemények átfutási ideje így is sokkal rövidebb, mint például a vállalatoknál, a bankoknál. Jól érzékelteti ezt a családi pótlék kifizetésének — egyes megyékben bevezetett — új rendje: a kifizetés lehetőségét 5–6 nappal későbbre tették.

Mivel a járási szolgálatot is kézbesítők látják el, erről is szólni kell. Ezzel kapcsolatban igénybe vehető a jegyzékelő járatokat kísérő dolgozók aktívabb közreműködése. (A hétfői napokon különben kevés az érkező anyag.) De számítani lehet a kishivatalok belső dolgozóira is, akiket fokozottabban be lehet vonni az ilyen feladatok ellátásába. Annál is inkább, mert az öt heti pihenőnapjuk biztosításában tevékenyen közreműködnek a kézbesítők, például a táviratok vételénél, zárlatbontásánál.

A Debreceni Postaigazgatóság területén jól kifejlődött a közúti postaszállítás, így a kishivatalok 90–95 százalékánál a járatok kezelése közvetlenül a hivatalok előtt történik, s az esetleg érkező táviratok, expressz küldemények, távbeszélőmeghívások kézbesítése a kis településeken alkalmi kézbesítők (diákok) igénybevételeével valószínűleg megoldható.

Az igazgatóság területén így 140–150 kézbesítő részére évente 3500 pihenőnapot lehetne hétfőnként adni.

A javaslat foglalkozik azzal is, hogy az alkalmi munkavállalók hálózataival, az állandó helyettesek rendszerével is lehetne javítani a kézbesítők helyzetén, de ennek anyagi kihatással vannak, továbbá elegendő jelentkező sincs erre a munkára, tehát erre biztonsággal alapozni nem lehet. Ezenkívül a kis települések szétosztottsága is nehezíti a rendszeres helyettesek foglalkoztatását.

A Debreceni Postaigazgatóságon az eddigi vizsgálódások, felmérések jó tapasztalatokat hoztak, de a teljes értékű érvényesítéshez a felsőbb szervek segítsége szükséges. Nagyon várják ezt, hogy a postás dolgozók legmostohább körülmények között levő rétegének munkakörülményein valamelyest javíthassanak.

Az országos értekezlet tapasztalatai

Dr. Kotsis Béla, a Vezérigazgatóság Postaforgalmi szakosztályának vezetője márc 24 országos értekezlet tapasztalatai alapján nyilatkozhatott.

— Az értekezletnek — melyen részt vettek a for-

galmi igazgatóhelyettesek és a szakszervezeti közgazdasági felelősök — egyik napirendi pontja volt a Debreceni Postaigazgatóság által készített javaslat megvitatása. A hozzászólások, vélemények eltérőek vol-

tak, ebből arra lehet következtetni, hogy az igazgatóságok adottságai sem azonosak. A Budapesti vidéki Postaigazgatóság számára például előnytelen lenne a debreceni javaslat bevezetése, mert a kézbesítők között sok a nő, akik a vasárnapi hírlapkézbesítéssel igyekeznek gyorsan végezni, hogy utána otthon főzhessenek, együtt lehessenek a családdal.

Mennyi kishivatali kézbesítője van a postának?

— Körülbelül ötezer. Nagyon jelentős rétegről van tehát szó, ezért nekünk tudnunk, ismernünk kell az ő véleményüket. Most kezdődnek a kishivatali értekezletek, helyesnek tartanánk, ha ott ismertetnék e témát, s egy ilyen közvéleménykutatás tiszta képet adna számunkra arról, milyen mértékű a módosítás iránti igény.

— Kétféle variáció lehetséges: az egyik, hogy az igazgatóságok maguk döntsék el, be akarják-e vezetni a korszerűsített kézbesítési rendszert, a másik pedig az, hogy kötelező jelleggel előírjuk alkalmazását. Pillanatnyilag az előbbi látszik észszerűnek.

A Postaforgalmi szakosztály egyetért-e a javaslattal?

— Igen. Tudjuk, hogy ez a megoldás csak egy lépést jelent előre a jelenlegi helyzethez képest — mert tulajdonképpen a két hétfői szabadnap a két szabadszombatot helyettesíti csak, a vasárnapi munka megmarad —, de mégis nyújt valamit. Ezért támogatjuk a javaslatot, melynek teljes bevezetéséhez azonban ki kell dolgozni az új kézbesítési rendet. Ami a leglényegesebb — de megoldható — a pénzküldemények és nyugdíjkifizetések rendjének megállapítása. Ehhez statisztikát is készítenek, felmérjük, mennyi a pénteken érkező pénzküldemény. Erre azért van szükség, hogy adatokkal bizonyíthassuk: a szolgáltatás színvonala nem romlik. A nyugdíjak egy nappal későbbi kézbesítése megoldható.

Szakszervezetünk támogatja a javaslatot

Felkerestük Kovács Józsefet, szakszervezetünk közgazdasági osztályának vezetőjét is, hogyan látja a debreceni javaslatát.

— A Debreceni Postaigazgatóság javaslatát közgazdasági osztályunk is megkapta, a múlt évben. Azóta az igazgatóság is, a szakszervezeti tanács is többször szorgalmazta a javaslatban foglaltak elintézését.

— Mi a javaslattal egyetértünk. Jogos igénynek tartjuk, hogy nem elhamarkodottan, hanem megfontoltan, de meghatározott időn belül ebben állásfoglalás szükséges.

Mit mondhat az osztály nevében?

— Az igazgatóság kezdeményezése mindenképpen és több szempontból dicséretes. Elsősorban azért, mert azon a rétegen igyekszik segíteni, keresve a gondok megoldásának lehetőségét, amelynek most nemhogy a kéthetenkénti szabadszombatot, hanem még a heti pihenőnapot sem tudják biztosítani. A javaslat érdeme éppen abban van, hogy legalább havonta két szabadnap kiadására nyílna lehetőség. Már ez is jelentős lépés lenne az eddigiekhez viszonyítva. A tapasztalatok ugyanis azt igazolják, hogy a kézbesítők nem igénylik a szabadnapok összevonását és a szabadságát együtt történő kiadását, szívesebben vennék, ha ha-

— Ahol egy kézbesítő van, a szabadnap kiadása esetén gondoskodni kell a soron kívüli kézbesítésekről. Ez társadalmi munkások igénybevétele nem oldható meg, mivel az ilyen tevékenységért felelősséget követelni nem lehet. Megoldható viszont alkalmi munkavállalókkal, akiknek fizetnénk ezért.

— Az országos értekezleten megállapodás jött létre, hogy egy szakmai bizottság alakul, amely április 30-ig kidolgozza javaslatát a hétfői kézbesítési rend korszerűsítésére. Addigra már a felmérések eredményeivel is rendelkezünk, tehát látni fogjuk, hogy szükséges-e az országos bevezetés, vagy az egyes igazgatóságokra bízunk, az új választást, vagy maradnak a régivel.

Keresik-e a kishivatali kézbesítők munkakörülményeinek javításához egyéb utakat?

— A lehetőség többféle és egyes igazgatóságainknál vannak is kezdeményezések. Hogy egyet említsék: ma már nincs olyan község, ahol ne lenne termelőszövetkezet. El tudom képzelni, hogy a tsz-szel éves szerződést kötne az igazgatósággal például arra, hogy alkalmi munkaerőt biztosítson a vasárnapi hírlapkézbesítéshez. Megvan annak a lehetősége, hogy ezért a kért összeget kifizessék, méghozzá nem bér-, hanem költségkeretből. Ennek a lehetőségét is fel kellene mérni az igazgatóságokhoz tartozó kishivataloknál. Ebben az esetben vasárnapja lenne a kézbesítőnek. Persze, másik oldala is van a kérdésnek: a kézbesítők lemondanának-e a hírlapkézbesítéssel járó többletjövdelemről? A példát azért említettem, hogy — az egyetemes kezelési rend mellett — variációs lehetőséget kell adnunk az igazgatóságoknak, hogy saját adottságukat figyelembe véve igyekezzenek megteremteni kézbesítőik számára a pihenőnapokat.

vonta megkaphatnák. Ez megegyezik kongresszusunk és kollektív szerződésünk céljaival.

— Mindezek miatt és érdekében szorgalmazzuk a javaslat mielőbbi elbírálását és a jelenlegi kézbesítési rendszer ennek megfelelő módosítását.

— Kotsis Béla szakosztályvezető nyilatkozatával, véleményével osztályunk lényegében egyetért. Mi is elsősorban azt szorgalmaztuk a posta vezetésénél, hogy a vasárnapi hírlapkézbesítést alkalmi munkaerővel igyekezzenek megoldani. A tapasztalatok szerint ez az út nehezen járható. Ennek ellenére erről nem szabad lemondani. Amíg ennek módját nem találják meg — és különben is —, lényeges előrelépésnek tartjuk a hírlapot is kézbesítőik számára a debreceni javaslatának megvalósítását.

— Abban is egyetértünk a szakosztályvezetővel, hogy ne írják elő kötelező jelleggel valamennyi igazgatóság részére a rendszer alkalmazását, hanem az igazgatóságok maguk dönhessenek, hogy bevezetik-e.

— Egyébként a bizottság munkájában a közgazdasági osztály készségesen részt vesz és képviseljük a kézbesítők érdekeit. Természetesen szem előtt tartva, hogy az új rendszer nem vonja el a szolgáltatások rovására.

Bánhidí Éva

A tűz csiholója

Kihirdették az olvasópályázat eredményét

A természet átélése, a fekete-fehér képek, a néhány szavas feliratok Ady Endre életét és munkáját idézik. A Postás Művelődési Központ dísztermébe belépők megállnak a tablók előtt, néhány pillanatra kezükbe vesznek egy-egy kiállított könyvet, amelyeket Adyról szólnak. Csak ezután ülnek le a székekre és csendesen beszélgetve várják „A tűz csiholója” című olvasópályázat eredményhirdetését.

Gurai Ferencné, a Postások Szakszervezete Központi Könyvtára vezetőjének köszönő szavai nyitják meg a bensőséges ünnepséget. A művelődési központ dolgozói és a szocialista brigádok képviselői Ady Endre születésének 100. évfordulóját ünneplik.

„Verse törvény és édes ritmusában kő hull a kastély ablaka zörög, / eke hasít barázdát új húsában, mert virágzás, mert élet és örök.” József Attila Adyra emlékező versét mondja el Katona János színész, a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója, Nemes Anna és Garam Zsuzsa, megzenésített Ady-verseket adnak elő; a legszebb versekből állították össze műsorukat.

Majd Kovácsné Szabó Margit, a Postások Szakszervezetének munkatársa köszöntötte a megjelenteket és röviden méltatta Ady munkásságát, amelynek szélesebb körű és alaposabb megismerésére jó alkalmat nyújtott a most zárult olvasópályázat. Szólt e nemes vetélkedés sikeréről is, amely a számszerű adatok mellett elsősorban mélyebb tartalma miatt érdemel figyelmet. A pályázaton való részvétel az indulóknak ugyanis nemcsak a játék, a verseny izgalmát hozta, hanem az Ady költészetében való búvárkodás élményét is nyújtotta, meg a költő gondolatvilágával, az emberszeretettel, a népek szeretetével, a néphez tartozással, ezzel ellentétben az aljasság, az elnyomás, a butaság, a szemfényvesztés iránti gyűlölettel való azonosulás lehetőségét. A pályázók munka közben rájöhettek, hogy az Ady szellemében való küzdelemre ma éppúgy szükség van, mint eddig.

Filipszki István, a könyvtár munkatársa, felolvassa a kérdéseket, a könyvtár vezetője adja meg a pontos válaszokat. A jól összeállított kérdések Ady egész életét és munkásságát átfogják.

A verseny értékelése után izgalmas és kedves pillana-

tok következnek: A két legfiatalabb résztvevő, Csenyődi Lacika és Portik Gabriella felváltva húzza ki a postaládából a borítékokat, amelyek a megfektők neveit őrzik. A pályázatra beérkezett válaszok között nagyon sok jó és szép munkát találtak az értékelők, igazságos sorrendet nem lehetett felállítani, így a szerencse döntött. Huszonhét versenyző között, akik az összes elérhető pontot megszerezték, sorsolás döntötte el az első hat helyet. Az első két kihúzó boríték Németh Istváné, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság kaposvári gócézeme szocialista brigádja tagjának nevét őrzi. Újabb sorsoláson 91 versenyző vesz részt; tizenötön könyvjutalmat kapnak, 1500 forint értékben.

Az olvasópályázaton résztvevő szocialista brigádok átveszik az okleveleket. Közben távirat érkezik: Balatonboglárról a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság November 7. brigádja gratulál a győzteseknek.

Az eredményhirdetés után Gurai Ferencnével az olvasópályázat előzményeiről beszélgetünk.

— Pályázatunkat a budapesti postaszervek szocialista brigádjainak és dolgozóinak hirdették meg. Tavaly szeptemberben több mint ötven könyvtárosnak küldtük el a jelentkezési lapokat. Kellemes meglepetés ért bennünket, amikor 5 vidéki igazgatóság dolgozóitól is kaptunk nevezési lapot. Összesen 118 egyéni versenyző és 54 szocialista brigád küldött megfektet olvasópályázatunkra, vidékről 9 egyéni és 6 kollektív pályázat érkezett.

A megoldásokat három alkalommal kértük. Az első forduló beküldési határideje október 27., a másodiké november 13., a harmadiké pedig december 3. volt. Minden alkalommal két-két könyvből kellett készülniük a versenyzőknek. Nem számítottunk ilyen nagy érdeklődésre, így kevés irodalmi anyagot készítettünk elő a pályázathoz. A könyveket csak rövid határidőre tudtuk kölcsönözni. Vidéki szocialista brigádok is kérték tőlünk irodalmat. Például a kaposváriak Dénes Zsófia könyvét még a megyei könyvtárból sem tudták megszerezni. Minden olvasónk dicséretet érdemel felelősségéért, pontosságáért. Két héten belül visszakaptuk a könyveket még vidékről is.

Nagyon sok pályázó küldött a kértnél bővebb, részletesebb választ, ami azt igazolta, hogy nemcsak a megadott irodalmat olvasták el, hanem Adyról szóló egyéb műveket is. A pályázat feladatai között szerepelt az Ady-múzeum látogatása. A vidékiek ezt nehezen tudták teljesíteni, ezért önállóan kerestek maguknak feladatot, például a balatonbogláriak Ady Endre szobrának kossorozására mentek el, Nagyváradra.

A legszigorúbb értékeléssel

sem tudtuk kiválasztani a sok jó megfektés közül a legjobbakat. Így a szerencse döntötte el az 1000 és 200 forint közötti 6 nyeremény sorsát. Persze, a legértékesebb nyeremény az, amit minden résztvevő megnyert: a kérdések megoldásához vezető olvasmányélmény.

„A tűz csiholója” című olvasópályázat sikere a központi könyvtár munkatársai sokéves munkájának, a postaszervek könyvtárosaiknak, a postás dolgozók egyre több irányú érdeklődésének vagy Ady Endre népszerűségének köszönhető? Ezt nehéz eldönteni, és különválasztani sem lehet, de az bizonyos, hogy még sok hasonló tanulságos rendezvényre van szükség a szocialista brigádok kulturális életének gazdagításához.

Sz. M.

Mindenki iskolája Március havi műsornaptár

RÁDIO
Irodalom (Adás: Kossuth, 9.30–9.59)
4-en: József Attila: Mondk, mit érlek...
11-en: Kosztolányi Dezső: Sakk-matt
18-en: Sánta Ferenc: Kicsik és nagyok
25-en: Összefoglalás
Történelem (Adás: Kossuth, 16.44–16.59)
1-en: Kiegyezés Magyarországon
8-en: Az első világháború
15-en: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom
22-en: A Magyar Tanácsköztársaság
29-en: Az ellenforradalom hatalomra jutása és megszüntetése Magyarországon
Konzultációs műsor: történelem és irodalom óra (Adás: Kossuth, szombatoktól 9.30–9.59)
Korok, egyéniségek, művek: Irodalmi sorozat a szakmunkások köznevelőiskolájának és a dolgozók gimnáziumainak (Adás: Petőfi 18.00–18.30)
3-an: Arany János – Petőfi és Arany egyénisége: azonoság és eltérések: „A nép uralkodása” a költészetben.
10-en: A szabadságharc bukása után – Arany magatartásának péld-

daadó ereje; lírája, epikája a szabadságharc után; a városi líra megteremtése.
17-en: Madách Imre – Kérdések és feleletek, elméleti összegezés, lezáró az illúziókkal a Tragédiában
24-en: A kései romantika – A kései romantika hagyományteremtése és hagyományrombolása Jókai, Vajda János és Victor Hugo műveiben
31-en: Hétköznapi hősök

TELEVÍZIO
(Adás: Kedd 17.30–18.35; ismétlés: vasárnap 8.10–9.15)
Fizika
14-en: Fogyasztók kapcsolása
21-en: Az elektromos áram munkája
Matematika
21-en: A síklídimok tulajdonságai
Földrajz
7-en: Európa tőkés országai II.
28-en: Európa szocialista országai I.
Irodalom
7-en: „Kicsik és nagyok”
Történelem
14-en: Potsdamtól Helsinkitől (1945–1975)
Kémia
28-en: Kémiai jelölések

Program — kívánság szerint

— Zenekarunk művészi tevékenysége ez évben is három nagy csoportba sorolható — válaszolja érdeklődésünkre dr. Vasady Balogh Lajos, a Postás Szimfonikus Zenekar igazgató karnagya.

— A postások muzsika iránti igényeinek, a szó nemese értelmében vett kiszolgálásán kívül közreműködünk az Országos Filharmónia évi mintegy negyven rendezvényén. Koncerteket adunk a fővárosi és a vidéki tanácsok, nagyvállalatok dolgozóinak, szocialista brigádjainak, s végül 1978-ban is eleget teszünk a külföldi meghívásoknak.

A felsorolás sorrendje egyébként nem véletlen, hiszen a postások zenei mű-

veltségének fejlesztése legfontosabb kötelességünk. A Zeneakadémián hétfői napokon tartott Remekművek című sorozatunk bérlettelajdonosai is 63 százalékban postai dolgozók. Ilyen nagy arányt évek óta nem értünk el, s nem is tagadjuk, hogy erre büszkéek vagyunk. A decemberi Gershwin-est például olyan sikert aratott, hogy még a ráadásokra is bőven „ráadtunk”. Hasonló lelkes fogadtatást kap remélhetőleg a február 20-i Strauss-, a március 13-i Beethoven-, s két alkalommal áprilisban romantikus (Grieg-, Csajkovszkij-, Schumann-) estünk, valamint a májusi programban szereplő magyar, ezenkívül Haydn-, Mozart-, Liszt- és Brahms-művek.

Ugyancsak minden esztendőben rendszeresen igényelt koncerteket tartunk, évente körülbelül tízszer, a nagy létszámú vidéki postaszervek dolgozóinak. Veszprémben, Győrben, Szombathelyen például mindig telt házak előtt játszunk. Ami viszont ezzel kapcsolatban érthetetlen, hogy a pezsgő kulturális életéről híres Debrecenben „süket fülekre” találunk; az ott székelő igazgatóságtól ugyanis hosszú évek óta nem kapunk meghívást.

A klasszikus muzsikát kedvelő postások egyre növekvő száma, úgy gondolom, nem kis részben annak is köszönhető, hogy az országban csupán a mi zenekarunk építi programjait egyik évadról a másikra — a tényleges igényekre. A bérlióinknek szétküldött közvéleménykutatási lapok rendszeres feldolgozása nálunk nemhogy szokás, hanem törvény, s „paragrafusait” — ki mit szeretne

hallgatni a következő zenei szezonban — mindig figyelembe vesszük. Arra is gondot fordítunk, hogy a tehetséges fiatalokon kívül zenei életünk olyan nagyságait is meghívjuk koncertjeinkre, mint például külföldről Fainoni Donatellát, Antony Witte-t, vagy a hazai rangos személyiségek közül Lehel Györgyöt, Simándy Józsefet, Medveczky Ádámot. Amivel a reprezentatív névsor komolyan teljes.

Folytatjuk a már lapunkban is említett, a klasszikus zenét népszerűsítő sorozatunkat a postás ifjúságnak, és ezt még tetéznünk is kívánjuk: májustól kezdve zenés mesedélutánokat szervezünk a legkisebbeknek. A művelődési központba meghívott postás óvodák csoportjainak ismert színészek mondanak el egy-egy mesét, melyet szimfonikusaink „illusztrálnak”. Andersen Rut kis kacsájának szövegéhez például az erre szerzett Prokofjev-muzsikát adják elő.

Megemlíteném néhány szóval a zenészeink művészi fejlődését ösztönző módszereinket is. Tudomásom szerint hazánkban ez az egyetlen zenekar, melynek tagjai évről évre zenei versenyen mutathatják be tudásukat. A Postavezérigazgatóság és a Postások Szakszervezete által alapított vándorserlegért, valamint a kimagasló produkciókért járó anyagi elismerésért a nagyzenekarból alakított kamaraegyüttesek és szolísták versengenek. Az erre való igen komoly munkát igénylő felkészülés nem csupán az általános, hanem az egyéni technikai színvonalat is nagymértékben csiszolja, ezenkívül lehetőséget nyújt a legtehetségesebbek kiugrására.

Simon Zsuzsa

Hetenként kétszer konzultáció

Segítség az alpműveltség megszerzéséhez

A múlt évi adatok szerint a postás dolgozók 11 százaléka nem végezte el az általános iskolát. A köznevelődési feladatok megvalósításában még ma is ez okozza a legnagyobb gondot, annak ellenére, hogy a postaszervek már eddig is nagyon sokat tettek a hiányzó műveltség pótlására.

A Postás Művelődési Központ tavaly júliusban felhívással fordult a budapesti postaszervek gazdasági és társadalmi vezetőihez, javaslatot téve az általános iskolát nem végzett beiskolázásának különböző formáira. Konzultációs központok létrehozását tervezték, amelyek lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók a tanterv mellett különórákon beszéljék meg tanáraikkal a nehezebb anyagrészeket. Az eredményes oktatáshoz szükséges anyagi támogatást, szemléltető eszközöket központilag biztosították.

A felkínált lehetőséggel azonban csak a Posta 2. sz. (POKMÜ) Munkásszálláson éltek. Pálfalvi Józseffel, a szálló vezetőjével és László Sándorral, a POKMÜ Általános osztályának vezetőjével beszélgettünk a konzultációs központ gyakorlati hasznáról és az általános iskolát nem végzett helyzetéről.

Sajnos, nagyon értékes emberek vándorolnak egyik munkahelyről a másikra, vagy maradnak segédmunkás beosztásban hiányos iskolai végzettségük miatt — mondja László Sándor. A technika fejlődése, a munka gépesítése oda vezetett, hogy már kevés munkakörben tudunk iskolázatlan embereket foglalkoztatni. Állandóan figyelemmel kísérjük dolgozóink szakmai és általános műveltségét. Szükségünk van a jó szakemberekre, de alapok nélkül a szak tudás sem szerethető meg.

Hosszú évek munkájával sikerült elérni, hogy a nálunk dolgozó 240 munkás közül huszonnyolcnak nincs általános iskolai végzettsége,

de csupán hat olyan, aki fiatalabb 40 évesnél. Hatuk közül viszont hárman most járnak iskolába. Ehhez az eredményhez persze olyan gazdasági vezetőkre is szükség van, mint a mi igazgatónk, akinek törődését érzik az emberek. Amikor a 6. osztály anyagából eredményes vizsgát tettek a nálunk dolgozók, mindnyájunknak 300 — 300 forint jutalmat adott át.

— A munkásszállón már évek óta folyik felnőttoktatás, most is több postaszerve dolgozó járnak ide a POKMÜ, a Tig. Hálózatiépítő Üzeme, a Posta Beruházási Iroda, sőt a Fővárosi Mélyépítő Vállalat dolgozói is.

Az elmúlt tanévben, a 6. osztály elvégzése után, csökken a tanulók létszáma. Így az Általános téri iskola már nem vállalta a kihelyezett osztály vezetését. Gondjaink a Postás Művelődési Központ segített, vállalva az anyagi terheket és a konzultációs központ megalakítását. Szeptember óta a Május 1. úti általános iskola kihelyezett tagozata működik itt. A művelődési központ szerződést kötött a tanárokkal, akik heti két alkalommal konzultációkon egészítik ki az órákon tanultakat. Szőke Viktorné osztályfőnök és Jaccina Istváné egyénileg is foglalkozik a tanulókkal.

Egyéb segítséget is kapunk a művelődési központtól: szemléltető eszközöket, diavetítőt, magnetofont, televíziót, sőt tankönyveket, és a „Mindenki iskolája”, valamint az Iskolarádió tananyagát is.

A munkásszállón minden lehetőséget megteremtettünk ahhoz, hogy az itt lakók nyugodt körülmények között tanulhassanak. Az egyéni tanuláshoz külön helyiséget adnak, lehet tanulni a könyvtárban, a szobákban, vagy az új klubban, amelyet társadalmi munkában építettek a szálló lakói. Az itt élő 210 postás közül mégsem él

még csak kétfeltes... — mondja Nyíregyházi Lajos, a POKMÜ portása, aki már 53 éves. Hat osztályt végzett, de csak négyről volt kezében a bizonyítványa, a hiányzó évekről az igazolást a szálló vezetője szerezte meg attól az iskolától, melyben hajdanán tanult. Így csak most vehette át a 7. osztályról kiállított bizonyítványát. Ennek eredményét együtt nézzük meg: négy tárgyból jeles, háromból jó.

— Konzultáció nélkül nem lenne ilyen, az bizonyos. A tanárnő ismer mindenkit, tudja mi a gvenge pontja, mindig azt kérdezi.

— Így nem nehéz tanulni — magyarázza Jasku Béláné, a Posta Beruházási Iroda dolgozója. Mondom is a fiamnak, mert ő csak 3-as lett hetedikben, figyelni kell az órákon és minden alkalommal előjönni a konzultációra.

Szőke Viktorné már türelmetlen. Ilvenkor minden percet sajnál, amit elvesznek tanulóitól. Saját idejével bőkezűbben bánik, úgy mondják, fél órákkal is tovább marad, ha kérdéseik vannak még hallgatóinak.

— Feltétlenül szükségesek ezek a konzultációk — mondja —, hiszen legtöbbször csak egy ismeretanyaggal rendelkeznek. Ha a tanterv szerint akarunk haladni, gyakorolni, ismételni kell a tanultakat. Az egyéni tanulásra nem számíthatunk felnőtteknél.

Tizenkét olyan tanuló volt, akit frni-olvasni is mi tanítottunk meg, néhányan még a nevük helvét is csak keresztet tettek. Nagyon hálaless tanítványok, bár őten elemek Nyíregyházára, de ott is folytatják a tanulást. A többiek nyolcadikosok...

Nehéz felnőtt korban kezdeni a tanulást, nincs az embereknek önbizalmuk. Legtöbbször azt sem hiszik el, hogy le tudnak vizsgázni. Persze, a tudással nő az önbizalom is, az egész ember megváltozik, tartása, tekinté-lve lesz önmege és mások előtt.

Szirmai Mária

BELFÖLDI TURIZMUS, 1978

Kiállítás a Néprajzi Múzeumban

Szeretünk utazni, egyre többet és egyre többet. De hogyan és hol töltheti el a lakosság szabad idejét? Ehhez nyújt sok hasznos ismeretet és ötletet az Országos Idegenforgalmi Tanács belföldi idegenforgalmi kiállítása.

Hazánk 12 tájegysége mutatkozik febrúár 24. és március 5. között a Magyar Néprajzi Múzeumban. A kiállítás a múzeum aulájában, dísztermében és a kőrgalérián helyezkedik el. A kiállítás célja a belföldi turisztikai lehetőségek bemutatása, az egyes tájegységek természeti és kultu-

rális értékeinek, néprajzának ismertetése. Tájegységeink színes és fekete-fehér fotókon, néprajzi és múzeumi tárgyi anyagokon, plakátokon, prospektusokon és könyveken keresztül mutatkoznak be a kiállításon. Minden tájegység képviselője jelen lesz, és az ott honos népviseletet öltözött informátorok adnak az érdeklődőknek szóbeli és írásos információt.

A kiállításon valamennyi érdekelt utazási iroda is jelen lesz, lehetőséget adva egy-egy utazás azonnali lekötésére, érdeklődés esetén csoportos kirándulás megszervezésére.

